IX. évfolyam, 46. szám
1953. november 12

Ára: 70 fillér

Ludas Matyi

AZ ÉJJEL-NAPPAL KÖZÉRTBEN

— Látja, itt olyan tolongás van, hogy letépik a kabátomat, másfél óráig tart a vásárlás, de én mégsem megyek abba a kis mellékutcai Közértbe, ahol öt perc alatt kényelmesen kiszolgálnának . . .

— Miért?

— Mert az nincs.

Felbontották a Baross-utcát

— Úgy látszik egy kicsit eltévedtem. Tessék mondani, hogy jutok ki a Kálvin-térre?

Lelkiismeretes pipike

— No, itt van még egy tojás Kati lelkem, és teljesítettük a beadási kötelezettségünket!

Belebeszélnek

A feleségemnek az a véleménye, hogy nekem kell foglalkoznom a gyerekkel, tehát foglalkozom a gyerekkel. Az egész foglalkozásra ráüti a bélyegét a drukkolás és a bátortalanság; de nem a gyerek részéről. A gyerek sem erős a törtekben, én sem vagyok az; de a gyerek bátran és szemérmetlenül nem tudja a törteket, én viszont pirulva és szégyenkezve. A kezdeti előny mindenesetre az én részemen van.

— Beszélj az áltörtekről — mondom határozott hangon.

A helyzet azonban, mint egy izgalmas sakkjátszmában, ide-oda hullámzik. Mert egy percnyi gondolkozás után a gyerek azt mondja:

— Nem jut eszembe, apu, mondd meg, hogy van!

— Mit nevezünk áltörtnek? — teszem fel a kisegítő kérdést. Ha tudja, meg vagyok mentve. Szerencsére — nem a gyerek szerencséjére — csengetnek és belép Jenőke bácsi.

— Tanulunk, tanulunk? — kérdi Jenőke bácsi, pedig látja, hogy tanulunk.

— Igen — vallom be.

— Megy, megy? — kérdi Jenőke bácsi, aki mindent kétszer mond, pedig egyszer se érdekel senkit, amit mond. — Hát csak tanuljatok, én nem zavarlak benneteket!

— Mi az áltört? — kérdem.

— Ez itt a kérdés! — kacag fel Jenőke bácsi. — Ez itt a kérdés! De te rosszul tanítod a gyereket, mert már maga a kérdés nem jól van feltéve! Várjál csak! No kislányom, mondd meg szépen Jenőke bácsinak, mi az áltört lényege? Látod, így kell!

— Mondja meg Jenőke bácsi! — ajánlja a gyerek. Szerencsére akkor bejön a szomszédasszony a vájdlingot kölcsönkérni. Egy perc múlva már ő is foglalkozik a gyerekkel. A lejtőn nincs megállás: egy óra múlva már tizen ülnek az asztal körül, a gyerek, a feleségem, én, három rokon, két házbeli és két teljesen ismeretlen ember, akik lent az utcán hallhatták valakitől, hogy az áltörtekkel vesződünk. Mindenki a gyerekkel foglalkozik, csak a gyerek nem foglalkozik magával. Egymást kergetik a világosabbnál világosabb magyarázatok. Egy kis hangzavar kétségkívül van, de nagyon okos mondatokból tevődik össze. Kilenckor Jenőke bácsi egyszerre felüti a fejét és gyanakodva körülnéz.

— Hol a gyerek? — kérdezi. — Hol a gyerek?

— Már hétkor kiment a szobából — közli a feleségem, — mert nem tud ebben a lármában tanulni.

(g. m.)

Berda József:

Hentesmunkát buzdító

Ideje már, hogy jókedvvel végezd munkád: ne legyen
íztelen, se színtelen a sok húsféleség.
Úgy készítsd el azt, oly szívvel-lélekkel, ahogy
magadnak, mintha családod számára készítenéd!

Ízesre füstölni, sózni, fűszerezni a kolbászt,
sonkát, oldalast! ezzel többet törődjetek!
Legyen ez is olyan mulatság, mint a szerelem,
melyet csak az élvezés öröme fizethet meg!

Lecke a nyelvről

A mélyebb szavak súlya robban:
beszélj mindig tőmondatokban!
Légy világosabb és rövidebb.
A sok szót a fene eszi meg.

S mert „sok beszédnek sok az alja":
az észt más kell, hogy vigasztalja.
Ápold a szót, mint gépet az ész,
másként a műved kárbavész!

Felelj!

Mondd, mire vagy gőgös, vadkamasz? A tiszteletlenség
egyetlen, fölényes fegyvered?
Ez a te magas méltóságod? Úgy véled, a magad
kis csatáját így is megnyered?!

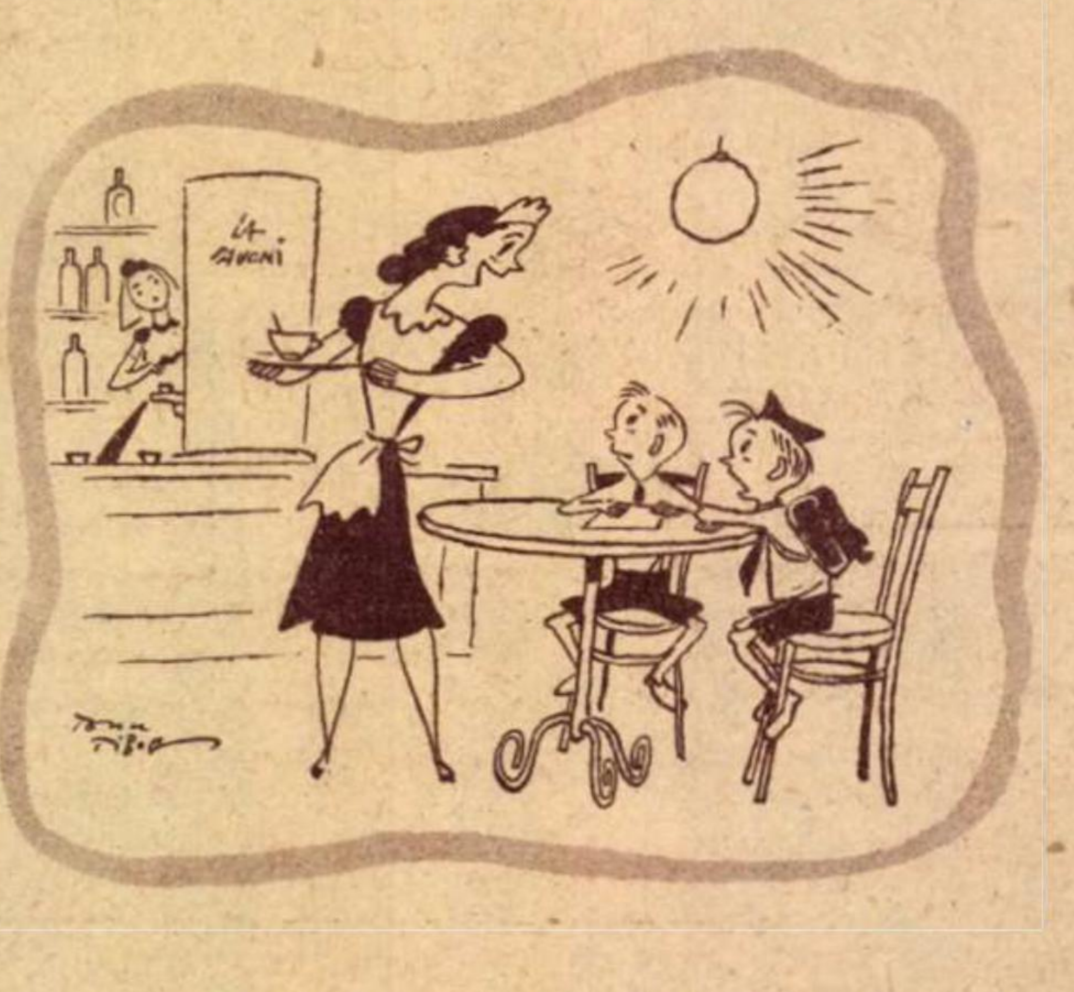
Vers vendégvárásért

Álmaim ábrándja, eledelek eledele:
hagymás rostélyos! mikor mosolyogsz rám,
mikor vársz végre vendégedül?
Buzgó búcsújáró az igaz imáért,
miként én érted; úgy sohase' lelkesül!

Rőfre?

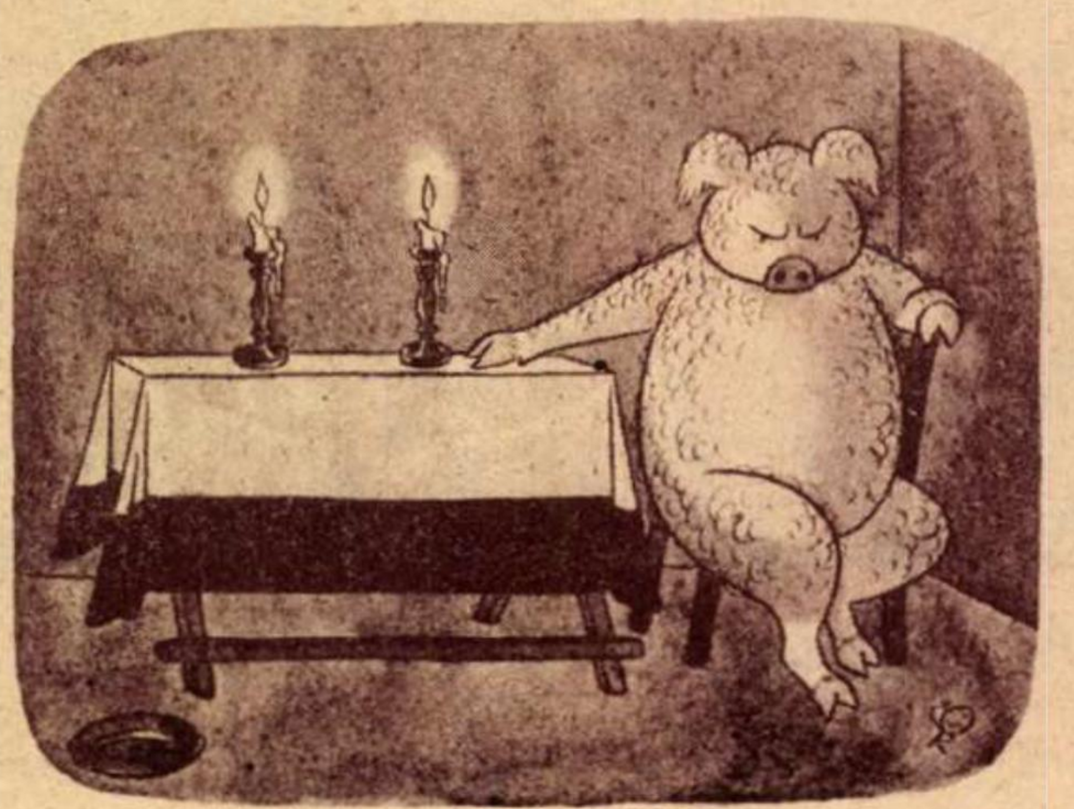
Rőfre kell mérni minden verset? Oh, Omar
Khayam rövid verseddel mire jutnál?
Ha termeted is ily kicsiny volna: tán
hajlékod se lehetne több egy egérlyuknál!

Ebadtáékat is elfogta a feketézési láz

— Két duplát kérünk, de rövidet, mert felelés lesz!

Megkezdődött a disznóölési idény

Nincs új házirend — randaliroznak a lakók

— Miért csodálkozik, házfelügyelő szaktárs? Öreg vagyok én már ahhoz, hogy baltával vágjak szét egy ilyen tuskót...

Eheti gyanunk

— Nem így mosogatnak egyes üzemi konyhákban?

ÖNÉLETRAJZ,

avagy magyarázom a multamat

Nevem Szittyafalvi Ákos. Rocskaházán születtem, egy régi kádercsalád szomszédságában, 1913-ban, a francia forradalom 108-ik évfordulójának évében. Családunk közvetlen leszármazottja Meztéláb Rudolfnak, a XII. századi parasztvezérnek, ezért kellett a nevünket is megváltoztatni. Kis birtokunkat elcsalták apánktól a kupecek kártyán. Apám akkor még nem tudta, hogy a kupec is kulák, ha ezt tudja, biztosan nem ült volna le velük játszani. Szüleim megértőek voltak a szegénység és a szenvedés iránt, ezt bizonyítja az is, hogy anyám hosszú ideig volt a beteg és otthontalan macskák menhelyének a védnöknője. Anyámat később elfújta a válság szele. Huszonnégyen voltunk testvérek, mind a huszonnégy fiú és leány volt. Óriási nyomorban éltünk. Emlékszem, hogy a kis húgom kilenc éves korában a szomszédos uraság görényeit legeltette. Engem korán munkára fogtak. Már hét éves koromban mázsás csürdüngölőket hordtam fel a székelyek padlására. Tizenhárom éves koromban láttam először kenyeret, egy képes meséskönyv negyedik oldalán. Addig egyáltalán nem is ettem. Ahogy felcseperedtünk, a legidősebb bátyámat éktelen nyomorában rávitte a nélkülözés, hogy elmenjen csendőrezredesnek. Azidőtájt hozott össze a sors Levendula Kornéllal, akit elcsaptak a vidéki szinháztól azzal az ürüggyel, hogy nem elég iszákos. Levendula, jó öreg tanítómesterem azt mondta egyszer nekem, hogy a kerék egyszer le, egyszer fel forog és még bólogatott is hozzá. Ekkor villámlásszerűen lobbant fel agyamban a felismerés fénye és attól fogva lépten-nyomon ellenálltam. A vitézi címet is csak azért fogadtam el, hogy legyen mivel álcázni magamat. Jelenleg elhelyezkedési problémáim vannak; 1945 óta már a harminckettedik helyen dolgozom, tekintve küzdelmes és sanyarú gyermekkoromat. A marxizmust szóról-szóra tudom betéve, üres óráimban az aggok otthonában tartok előadást társadalmi munkában az empiriokriticizmus kritériumairól. Sok demokratikus szervezetnek vagyok a tagja, köztük az MNDSZ-nek és a Magyar Túrista Egyesületnek.

Maradok büntetőjogi felelősségem tudatában:
Budapest, 1953. X. 26.

Szittyafalvy Ákos

Közreadja: Martin István

Somsályon a vájároknak kell bányafa után futkosni!

— Hol van Kovács Gazsi?
— Elment bányafáért...
— Egyedül ment?
— Sajnos, nem. Az ideje is elment vele!

Ahol az adminisztráció elönti az üzemrészeket

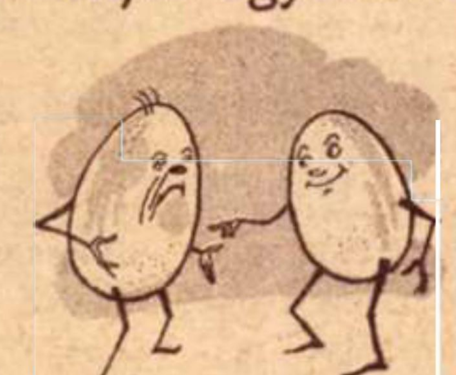
— Nem értem, mért van ez a gép itt? Két íróasztal helyét veszi el!

NÉHA ILYEN IS VAN...

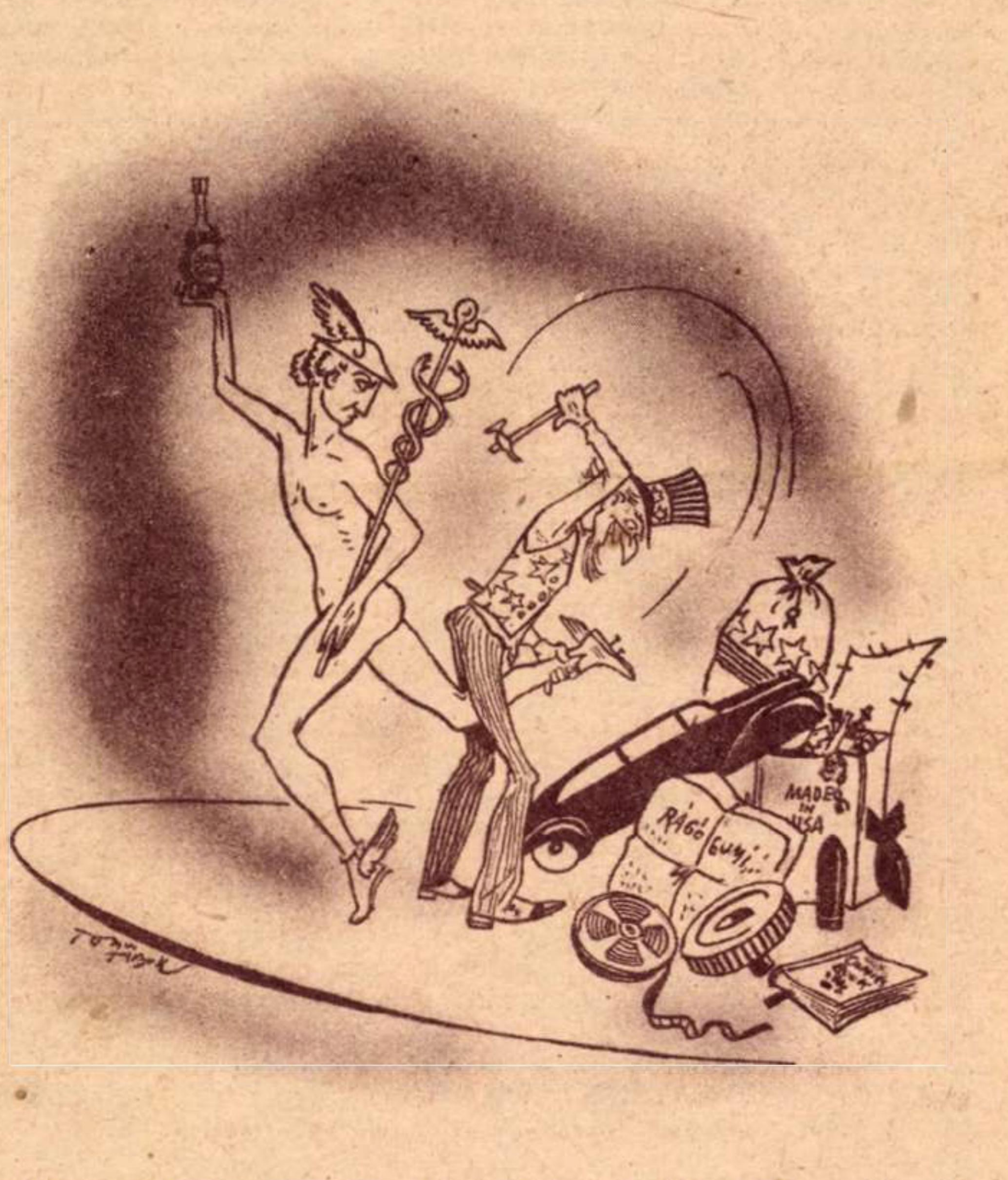
— Adjanak már egy ülőhelyet! Mit gondolnak meddig bírom én ezt a gyereket tartani!?

Két tojás egymás közt

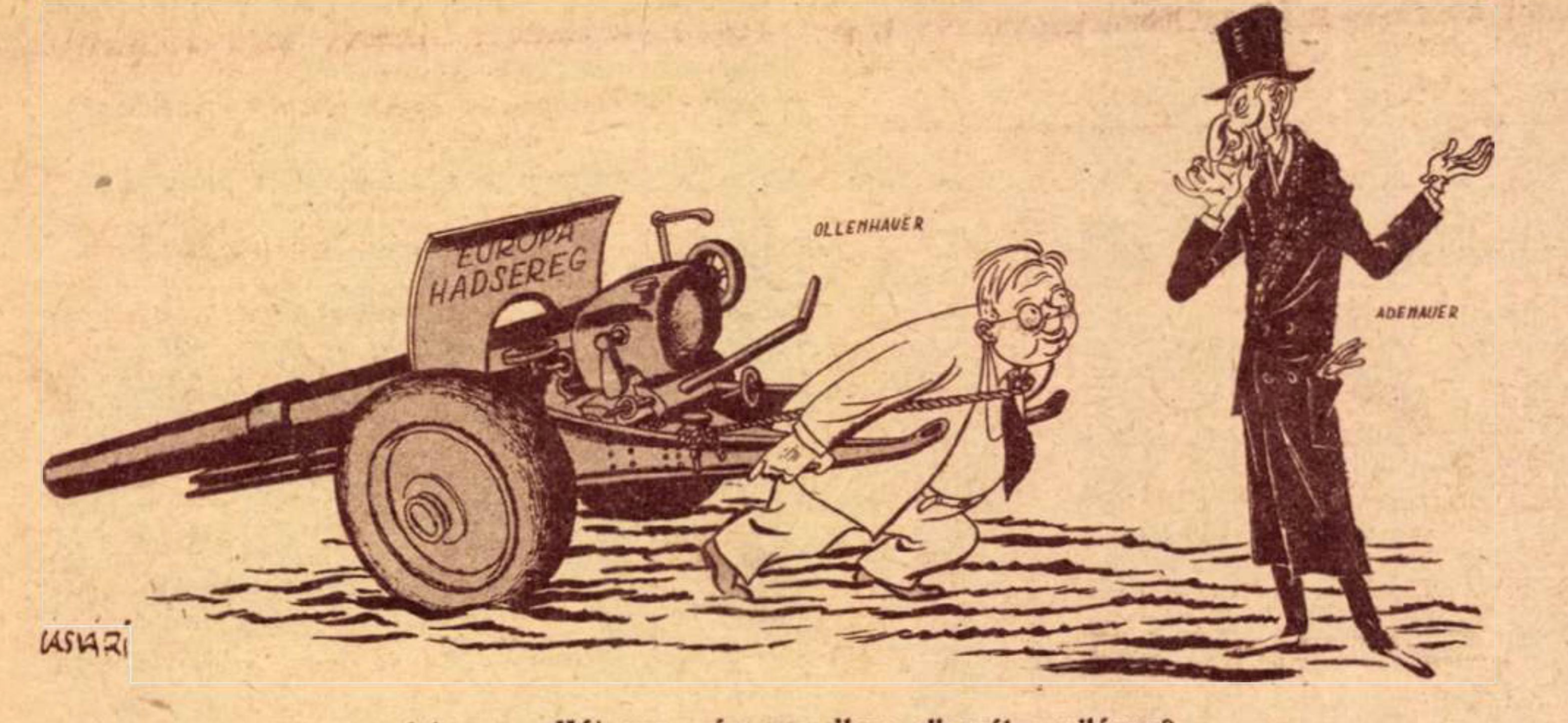
— Délután visznek lámpázni...
— Na és?
— Lámpalázam van!

NYAKÁN A VÁLSÁG

USA: Na fiam Mercur, most aztán rohanj és sózd el ezt a sok bóvlit!

NYUGATNÉMETORSZÁGBAN

Adenauer: Hát van még egy ilyen ellenzék a világon?

Aranypor

A Bükkön át utaztam, autón, merészen kanyargó úton, aranysárga és vörösarany erdők között. Még soha és sehol sem láttam ennyi és ilyen szép aranyat! Az autónak valami baja történt, — egy fél óráig, míg a soffőr rendbehozta, sétáltam. Sohasem sejtettem, hogy az aranynak ilyen erős, ilyen csodálatos illata van. Szinte sajnáltam, hogy az autó olyan gyorsan meggyógyult.

Városba érkezve, egy eszpresszó előtt állottunk meg. A kávét egy velem körülbelül egykorú és még nálam is jobb húsban levő, nagyon fiatalosan öltözött, aranyszőke hölgy készítette. Ismét arany.

— Látom, nem ismer meg — kezdett szóba a hölgy, nagyon elhasznált hangon, mikor a harmadik duplát kértem.

— Nagyon ismerős — hazudtam, — de sajnos nem emlékszem, hogy hol találkoztunk.

— Pesten, a Fészek-klubban, hétnyolc esztendő előtt. Akkor még színésznő voltam.

— Persze, persze...

— A nevemre sem emlékszik?

— Sajnos nem. Komisz rossz az emlékezőtehetségem. Egyetlen nevet sem tudok megjegyezni.

A hölgy nevetett. Nemcsak a haja aranyszínű, a fogai is aranyból vannak. Most már kezdtem megcsömörleni az aranytól.

A szőke hölgy megmondta a nevét.

— De most már attól tartok, hogy a nevem sem mond magának

sokat. Pedig jólismert név! Hosszú időn át én voltam az egyik legnépszerűbb — vidéki színésznő. Viharos sikereim voltak minden szerepkörben. Egyformán jól játszottam Gertrudiszt és a Nebántsvirágot, Offéliát és a János vitézt... Még most *is*... Azaz még most *sem* mult el teljesen a dicsőségem.

Amikor a negyedik duplát kiittam, megkérdezte:

— Akarja látni?

— Mit?

— Azt, ami a dicsőségemből megmaradt.

Válaszra sem várva, a pult alól kopott kézitáskát húzott elő és a kézitáskából régidivatú ezüstszelencét kapart ki. A szelencét felnyitotta és az orrom elé tartotta. Valami por volt benne: puder, dohány, konyak és festékszagú, szürkéssárga por.

— Mi ez? — kérdeztem.

— Ez maradt meg a sikereimből, a dicsőségemből! Mikor nagyságom tetőfokán voltam, gyakran kaptam koszorút. Ilyen felírásokkal: A legnagyobb vidéki Gertrudisznak... Az utólérhetetlen magyar Oféliának. A legszőkébb János vitéznek... A helyi nőegylet, az úrikaszinó, meg isten tudja ki mindenki tisztelt meg koszorúkkal. A koszorúkon persze szalag, a szalagon persze aranybetűs felírás. A koszorúk elhervadtak, kidobtam őket. De a szalagokat megőriztem. Egy idő mulva — mert az idő mulik, a fene egye meg! — nagy megdöbbenéssel vettem észre, hogy a szalagokról kezdenek leporlani az arany betűk. A lehulló port, aranyport gondosan összegyűjtöttem. Szép mennyiséget halmoztam fel! De ma már csak ennyi van belőle, amit itt lát ebben a szelencében. Mikor a szelencét egy időre el kellett zálogosítanom — ez akkor volt, amikor a hangomat elveszítettem és ugyanakkor elértem a nyolcvan kilót, — azalatt, amíg a szelence a zálogházban volt, a port egy papírdobozban őriztem. Ekkor nagyon sokat veszített, nemcsak a súlyá-

ból, hanem a színéből is. De ha már nem is csillog úgy, ahogy illene, én tudom róla, hogy aranypor és azt is tudom, hogy nagy-nagy sikerek emléke. És az emlék — melegít. Kér még egy duplát?

*

Az emberek öregedése nem olyan költői, mint a lombok hervadása! — állapítottam meg magamban, nagyon szomorúan. De az aranyporos asszony rövidesen rámcáfolt és bebizonyította, hogy a jó fából faragott ember sohasem öregszik meg.

— Nem elég erős a kávé? — kérdezte, amikor a negyedik duplát ittam. Ne legyen udvarias, inkább legyen őszinte és vallja be, hogy gyenge és nem elég illatos. Pedig én igazán nem takarékoskodom a kávéval. A gépben van a hiba! Már hónapok óta figyelem, ellenőrzöm: nagyon sokat lenyel, megemészt, elrabol és elpocsékol a kávé erejéből és illatából. Már sejtem is — de egyelőre még az én titkom, — hogy mi a gép hibája. Még egy-két hónap és olyan újítással állok elő, ami forradalmat fog jelenteni a kávéfőzés terén! És ha megreformáltam a kávéfőzést, ezt a szemetet kidobom.

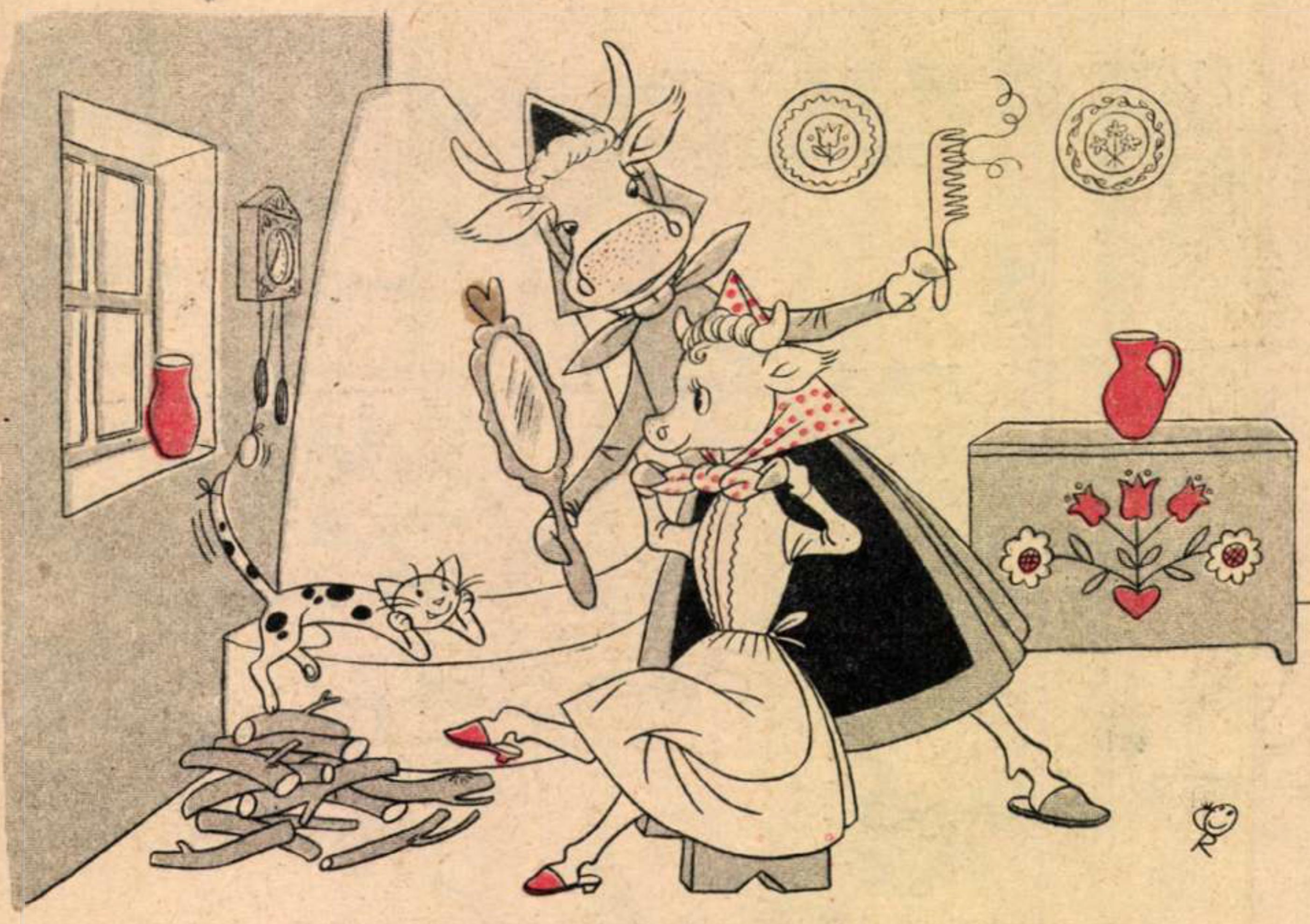
— Milyen szemetet?

— Ezt a gyanússzagú és cseppet sem aranyszínű aranyport. Kidobom! A szelencét pedig elcserélem egy jó pulóverre. A pulóver mégiscsak jobban melegít, mint a dicsőség emléke.

Kifizettem öt duplát, melegen elbúcsúztam az aranyhajú elvtársnőtől és nagyon jó hangulatban szálltam autóba.

Illés Béla

Üszővásárlási kölcsönt kapnak a téeszek

— Jaj anyu, mit gondolsz tetszeni fogok nekik?

Maca néni

Maca néni egy jojókészítő-mester özvegye és a mi utcánkban, a Rezeda-utcában, ő az erkölcsök legfőbb őre, bár a házmesternénk szerint: betyárból lesz a legjobb pandur…

Maca néni bizalmába fogadott, mert állítólag szemöldöktől fölfelé kiköpött olyan vagyok, mint a megboldogult férje. Ha néha összetalálkozunk, sajnos elég gyakran, ha akarom, ha nem, végig kell hallgatnom, mikép romlik a Rezeda-utca erkölcse úgy a páros, mint a páratlan oldalon.

Elég régen történt, egy szép tavaszi estén ismét összehozott minket a véletlen. Siettem haza, mert mozijegyem volt, de Maca néni elém állt és eltorlaszolta az utat. Volt mivel torlaszolnia. Némán rámnézett és csóválta a fejét. Kövér álla alatt a brosstűn három dakszli-kutya ült és dakszliszemet néztek velem… Riadtan figyeltem…

— Nem vagyok erkölcs-csősz — szólalt meg Maca néni izgatottan — akármit mond a házmesterné, az a seprűnyél… de látom, amit látok… Dúl az erkölcstelenség, csak körül kell nézni…

Körülnéztem. Nagyon diszkréten dúlhatott, mert nem láttam semmit.

— Ez azelőtt nem volt, tessék elhinni, — folytatta Maca néni — de nem ám… Én jól kijövök ezzel a rendszerrel — bizonyságul óriási keblére ütött — de az erkölcsök terén valamit tenni kell… Ezt nem látja a népi demokrácia?

— Túlságosan sötéten tetszik látni a helyzetet! — mondtam tétovácán és indulni akartam, mert mozijegyem volt.

— Sötéten? — kacagott Maca néni lemondóan. — Hát szabad egy tizenhétéves lánynak a kapu előtt csókolózni?!… Most láttam éppen a Vendel-lányt a 17/b-ből, a Bözsit, azt a piszét…

Jól ismertem Vendeléket. Sokszor jártam náluk, a papa ugyanis suszter. Ismertem Bözsikét is… Védelmembe vettem hát a lányt.

— Azelőtt is csókolóztak, nem? — kérdeztem szende mosollyal és titokban arra gondoltam, hogy mégsem csókolózhatnak az akácfa tetején…

— Azelőtt… azelőtt… — legyintett Maca néni dühösen. — Mondhatom, maga is megéri a pénzét! — lesújtó tekintettel végigmért, s aztán faképnél hagyott.

Pár hét mulva újra megállított a lépcsőházban és tudtomra adta, hogy látta a piszeorrú Vendel Bözsit a moziban, összebújva ült azzal a fiúval az egyik oldalpáholyban, méghozzá az utolsó előadáson…

— Na, ehhez mit szól? Szülők nélkül! — pihegte felháborodottan, — Hát ezt nem látja a népi demokrácia?

— Hadd üljenek Maca néni! — feleltem türelmesen. — Nincs abban semmi…

— Éntőlem ülhetnek, de aztán ne csodálkozzanak a szülei, ha nemsokára nagyszülők lesznek! — suttogta Maca néni gúnyos mosollyal. A három dakszlikutya is kajánul vigyorgott rám a brosstűről…

— Bözsikéről nem engedek semmi rosszat mondani! — válaszoltam egy kicsit dühösen.

— De nagyon védi azt a lányt! — nézett rám gyanakodva Maca néni, s elhízott mutatóujjával megfenyegetett.

Ezekután hosszú ideig nem találkoztunk. De egy reggelen elkapott a kapu alatt, s közölte velem a nagy szenzációt:

— A Vendel-lánynak holnap lesz az esküvője!

— Majd küldök egy táviratot! — feleltem megőrülve a hírnek, s eszembejutott, hogy nemrégiben még kezitcsókolommal köszönt nekem a kislány…

— Persze, most aztán ripszropsz esküvő! — lihegte Maca néni kárörvendő hangon. — Biztosan már kelepel a gólya…

Mondanom sem kell, fenntartással fogadtam ezt a hírt, mert az igaz ugyan, hogy Maca néni sok helyen megfordul, de azért mindenütt még ő sem lehet ott.

— Ezek a mai fiatalok! — sóhajtott föl panaszosan. — De én manapság már semmin sem csodálkozom… Ha ezt a népi demokrácia nem látja! — Megrándította párnás vállait és sietős léptekkel eltűnt. Nyilván útnak indult, hogy körülhordozza a pletykát az utcában…

Telt-mult az idő. A mi utcánk folytatta mindennapi életét: felszedték a kövezetet, aztán visszarakták, később újra felszedték… Egy szép napon leszedték a régi utcatáblákat, s újakat tettek ki ezzel a felírással: Kecsege-utca. Egy kis idő mulva ezeket a táblákat is leszedték és Gőzmalom-utca lettünk, holott az egész utcában nemhogy egy gőzmalom, de még egy vacak vízimalom sem volt található…

Időnként belebotlottam Maca nénibe és olyankor nem mulasztottam el megkérdezni:

— Van már gyerek?

Mindig dühösen válaszolt:

— Nincs.

Egyik hónap a másik sarkába taposott és még mindig semmi eredmény nem mutatkozott. Maca néni gondterhelten járt-kelt és úgy vettem észre, hogy a nagy várakozásban egy kicsit le is fogyott… Valószínűleg személyes sértésnek vette, hogy a gyerek nem akar előbb megérkezni… Hirtelen azonban politikát változtatott. Amikor megkérdeztem tőle:

— Van már gyerek? — így válaszolt:

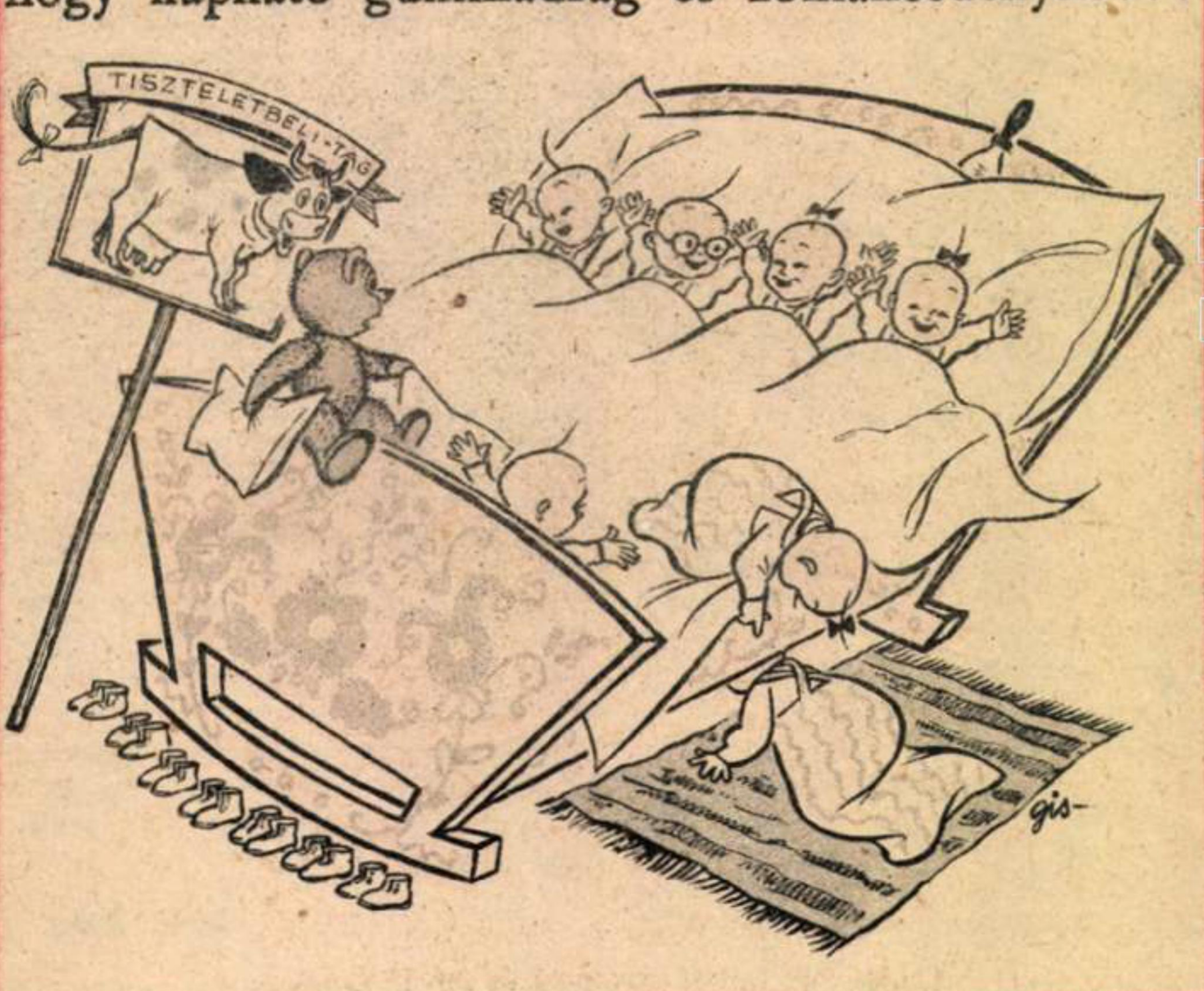
— Gyerek? A Bözsinek? Kell is annak gyerek!… A mai fiatalok nem olyanok, mint mi voltunk. Régen egy Bözsi-korabeli lánynak már három gyermeke volt… Dehát a mai fiatalok…

Nemrégiben láttam a Vendel Bözsit az Anyák Boltjában. Magasszárú cipőt vásárolt és a gyermekholmikat nézegette. Alig vártam, hogy elmondhassam a hírt Maca néninek. Amikor végre elmeséltem, nem lepődött meg. Valószínűleg tudta már. Mérgesen végignézett, s aztán ingerült hangon csak annyit mondott:

— Maga is jobban tenné, ha nem bömböltetné tíz óra után a rádióját!

Mikes György

A legifijabbak boldogan ébrednek, mert azt álmodták, hogy kapható guminadrág és zománcedényke…

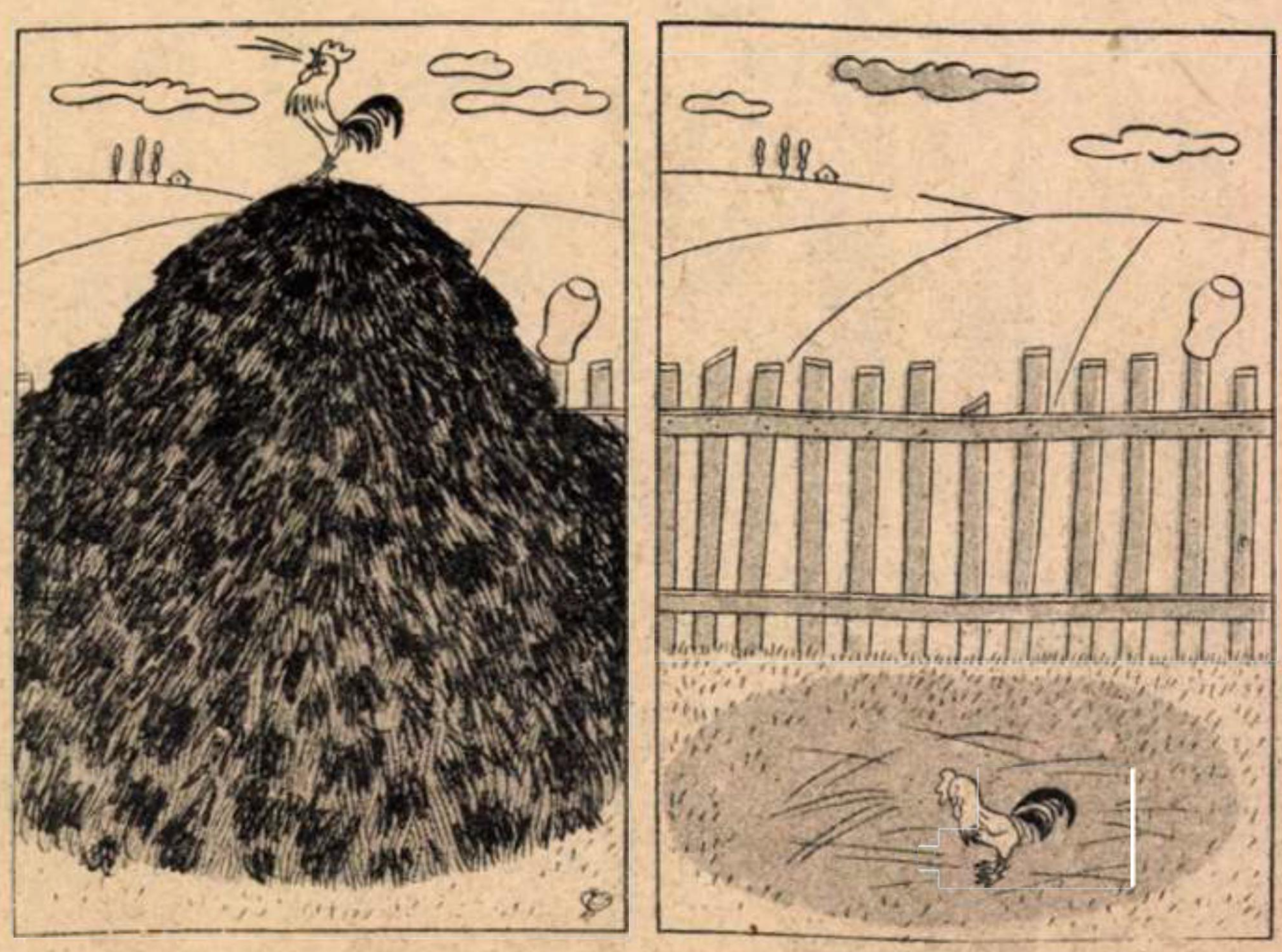

Ahol nem használják fel a szociális póthitelt

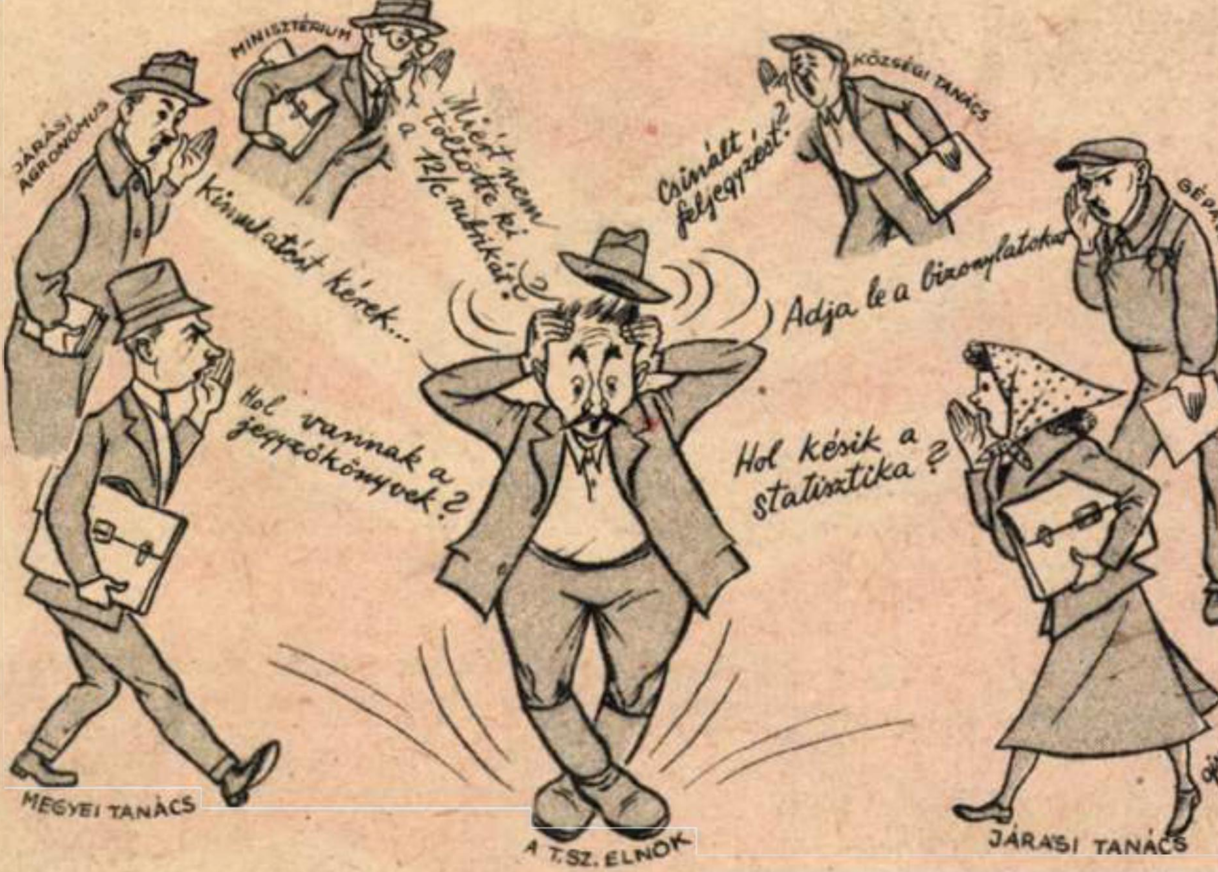
— Igazgató kartárs! Ha már nem hozatja rendbe, legalább segítsen tartani, hogy össze ne dőljön!

TRÓNFOSZTÁS

avagy ahol elvégezték a trágyázást

A sok bába között elvész az őszi vetés

— Bocsánatot kérek, de már kóválygog a fejem…
— Fejkóválygás?… Holnap ebben az ügyben is kijön a megyétől egy instruktor…

Sajnos, ilyen agronómusok is akadnak…

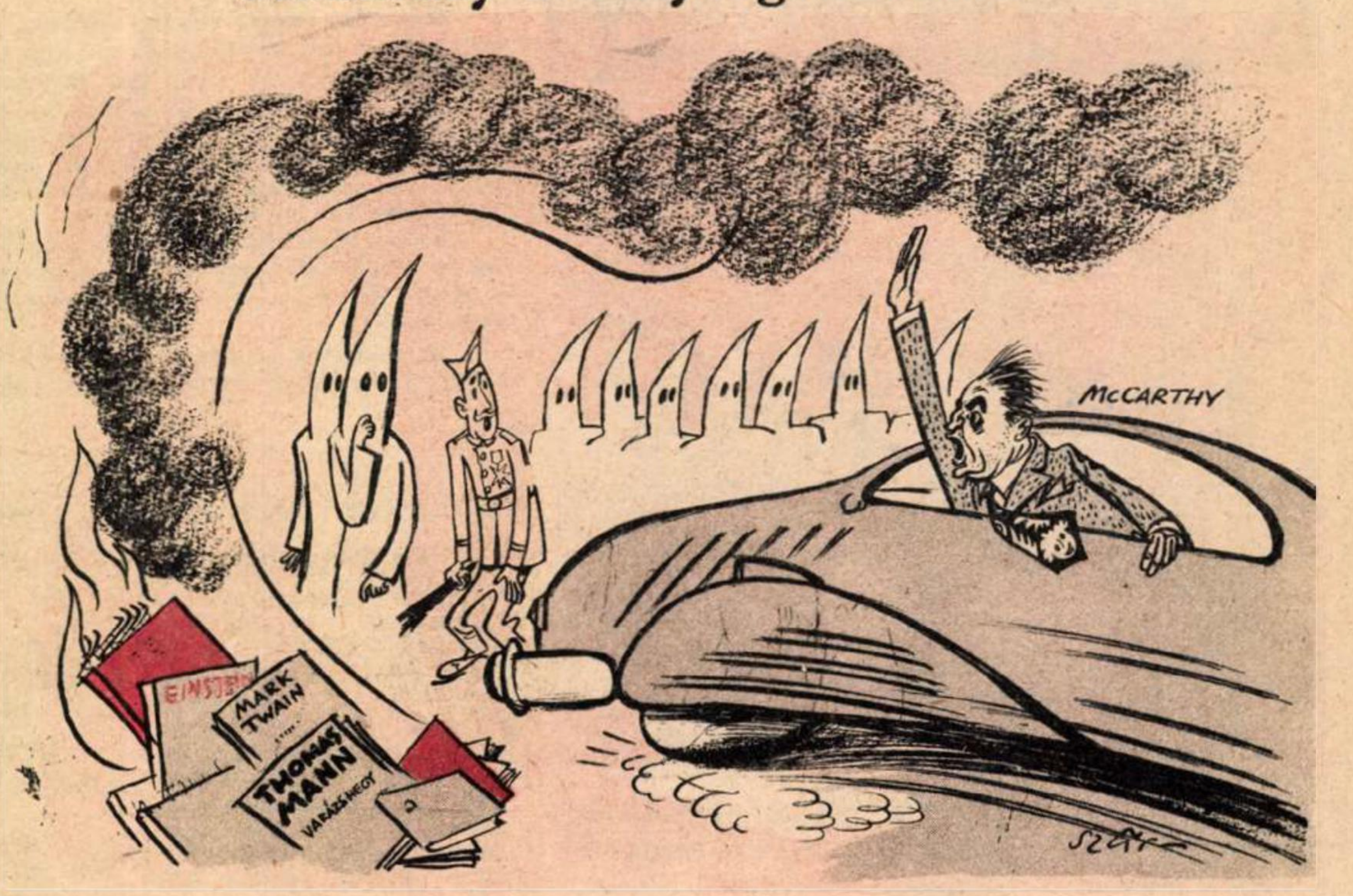
— Utána kéne nézni a Rádi-dülőben a nagy búzatáblának…
— Nem bánom… Hozza be…

Ő CSAK TUDJA!

— Művezető szaktárs, van egy újításom!
— Nem nagy jövőt jósolok neki...

McCarthy a könyvégetés ellen

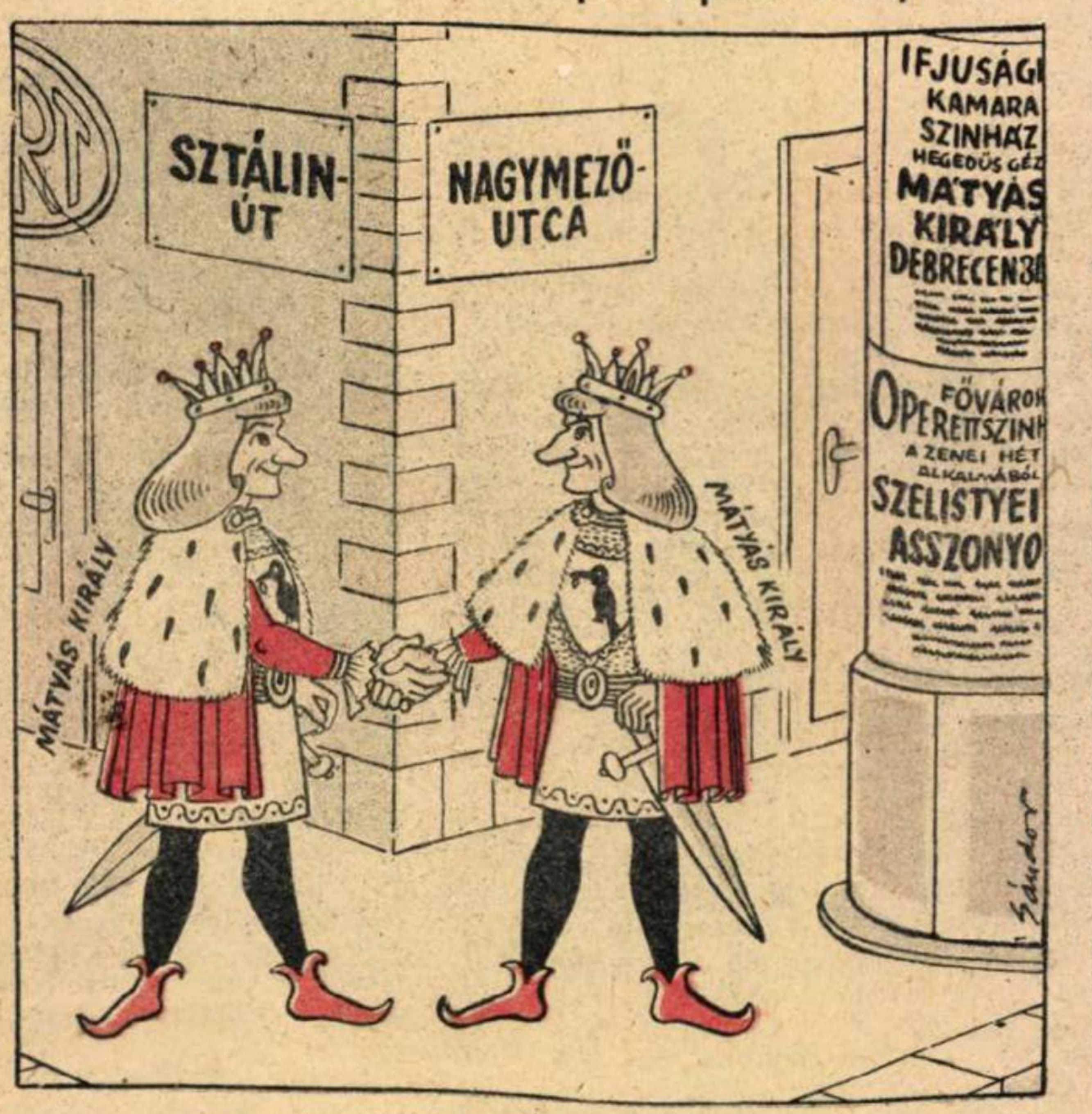
— Hé, megállni! Véletlenül egy „Mein Kampf" is közéjük került!...

Béke-Nobeldíjat kapott Marshall tábornok

— Apjuk, mit csinálunk a pénzzel?
— Micsoda kérdés! Fegyvergyári részvényeket veszünk...

Két Mátyás király is szerepel a pesti színpadokon

— Viszontlátásra, felséges kartársam, sok sikert!

Gyógymasszázs, avagy minden jó, ha jó a vége...

Azzal kezdődött, hogy az orvos derékfájási panaszaimra három masszirozást engedélyezett. Örültem, mert úgy éreztem, hogy ruganyosan fogok járni, sőt még azt is elhittem, amit feleségem mondott, hogy a masszirozás felér egy jó tornával. (Lehet, hogy lovagi tornára gondolt, ahol az egyik fél holtan marad a porondon.) Az engedéllyel elmentem a fürdőben lévő masszőr helyiségébe. A helyiségben első pillanatra semmit sem láttam, gőz gomolygott és az elhaló nyögést a kint fürdőzők vidám, egészséges lármája alig hallhatóvá tette. A gőzgomolyból mosolygóarcú, szőkehajú tömzsi férfi lépett elém és kedvesen közölte, hogy azonnal rendelkezésemre áll. Ezzel a masszirozópadon fekvő alaktalan testhez lépett és egy-két fogással talprasegítette; az előttem soron volt, megmasszírozott férfi állt előttem. A masszírozás gyönyörei okozhatták, hogy kissé bizonytalan léptekkel indult meg a tuss felé. A masszőr támogatta és tartotta a hóna alatt, amíg magára engedte a vizet. Amikor ezt a műveletet befejezte, felöltötte lepedőjét és mint egy daliás római szenátor, akit a birodalom közeli bomlása lelkileg és testileg teljesen összetört, hagyta el a szenátust, akarom mondani, ment ki a masszírozó szobából. Igaz, távozásakor megtört szeméből különös fény csillant felém. Hogy mi volt ez a fény, azt akkor még nem tudtam.

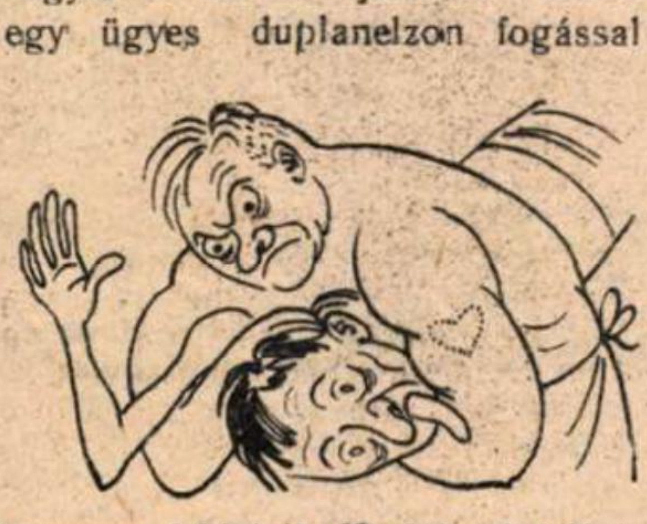
Most jöttem én! A masszőr mosollyal kinált helyet a padon.

— Tessék csak elfeküdni, elnyújtózkodni, úgy mint otthon.

Lefeküdtem. Ő nézett. Így nézhet áldozatára a kígyó, mielőtt összeroppantja csontjait. Igy nézhette Karaffa hóhérja az eperjesi polgárokat, akiket kerékbetörésre ítéltek. De én... én ostoba, még mindig nem tudtam, mi vár rám. Még módom lett volna felugrani és elrohanni... De nem. Én hittem a gyógytorna elméletében és persze a feleségemben. A masszőr ekkor hirtelen elkapta a jobblábamat és az ujjaival belevájt combomba. Felordítottam. Megpróbáltam felülni és kértem, könyörüljön, hagyja abba. Rimánkodtam. Visszalökött a padra és kaján, ördögi vigyorral arcán mondta:

— Ez semmi!

Az arca mást is mondott. Elárulta, hogy nem enged ki karmaiból addig, amíg ép csontom, vagy el nem szakadt izomszalagom van. Megpróbáltam küzdeni életemért. Sikertelen volt. Olyan fogásai voltak, hogy rögvest megbénultam. Csak sóhaj és káromkodás hagyta el kékülő ajkaimat. Aztán egy ügyes duplanelzon fogással

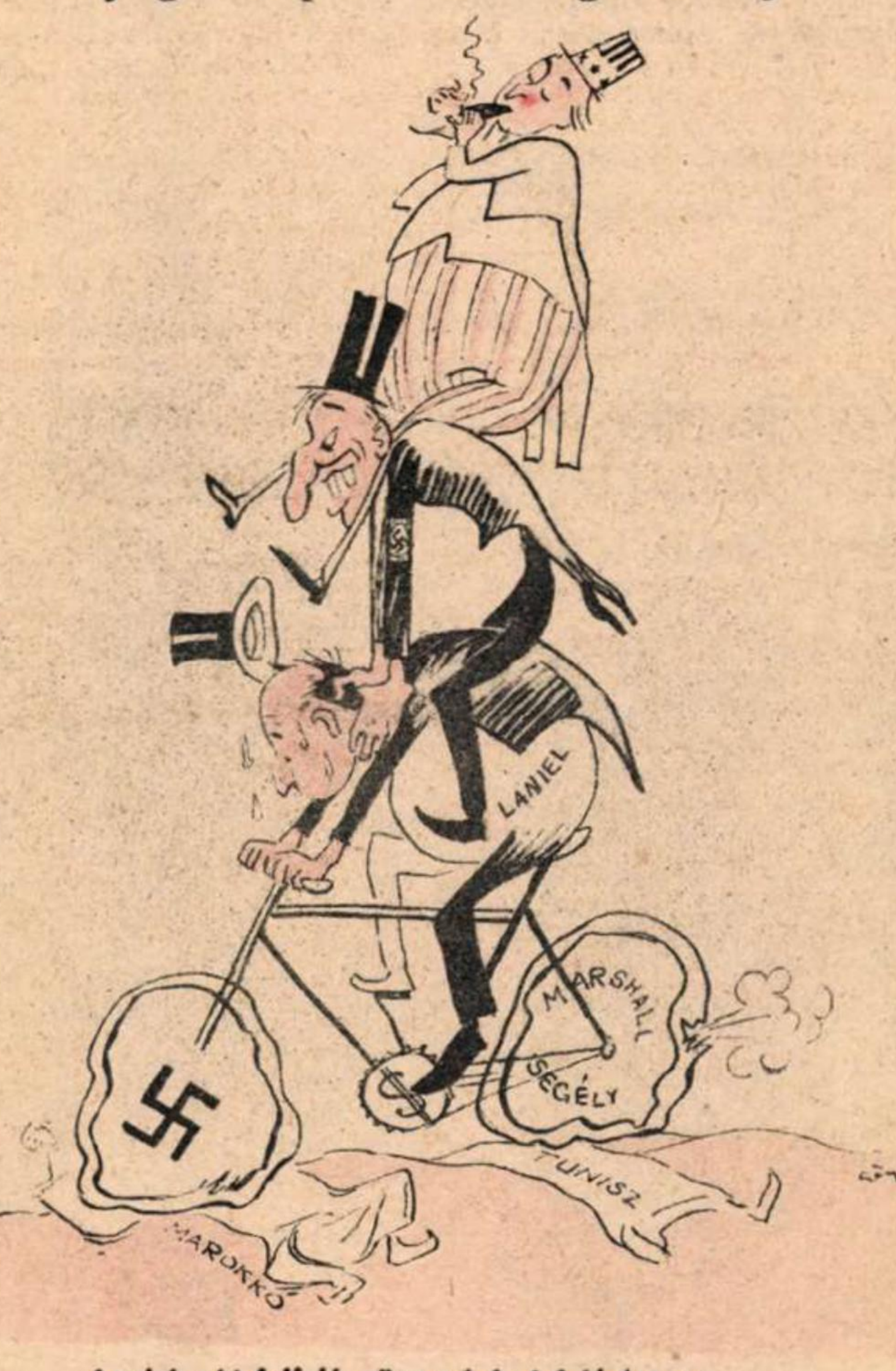

hasamra fektetett. Karjaimat hátracsavarta és felcserélte őket, a jobb került a bal helyére, balkarom pedig a jobboldalon volt. Majd megfogta nyakamat. Ekkor még eszméletnél voltam, bár csak arra emlékszem, hogy úgy éreztem, a nyakam nyúlik-nyúlik. Tompa hörgés szakadt ki a torkomon. Ettől kezdve nem emlékszem semmire, ami a való élettel összekötött. Vizióim voltak! Tarka virágos réten — ragyogó napsütésben szökeltem, majd konzervdobozban, „Sertéspörkölt" felirattal valamelyik KÖZÉRT-üzlet pultjáról néztem egykedvűen a kiszolgálók hátát. Azután lassan világosodni kezdett előttem minden. Látomásaim szétfoszlottak... feleszméltem. Langyos víz folyt végig rajtam. Éreztem, támogatnak, hogy egyenesen álljak. Egyedül erre képtelen lettem volna. Egyszerűen nem volt egyensúlyérzékem. Lefeküdtem és elkezdtem gondolkozni a történtekről.

Csendes elmélkedésemben gondolataim kitisztultak és oda lyukadtam ki, hogy végeredményben minden jóért, amit az életben kapunk, meg kell fizetnünk. Derekamban egy csapásra — illetőleg a dögönyöző csapásaira — megszűnt a fájdalom, tehát ruganyos léptekkel távozhattam. És legközelebb majd jobban meggondolom, mielőtt a derekam fájni kezd...

Nagy József

A nyugati diplomácia magasiskolája

Laniel, aki felfelé görnyed és lefelé tapos.

Le a bürokráciával!

LIDÉRCÁLOM

(Alábbi kép a rajzoló álmában jelent meg, miután egy rendkívül goromba kalauznővel volt dolga az autóbuszon.)

— Hé, maga mafla! Hiába kiabálok magának, hogy húzódjék előre?!... Nem látja, hogy a seprűnyél eleje egészen üres?!

ÚJ UTCANÉV

Ha megmondom, hogy a zuglói Erzsébet királyné útját milyen névre készül elkeresztelni a Budapesti Városi Tanács, mindenki meg fog lepődni. Nos, Kaptató-utca lesz. Úgy van, Kaptató-utca. Nem Baktató, nem Buktató, nem is Laktató, hanem Kaptató. Es nem út lesz, hanem csak utca, mert a pontos felmérésnél kiderült, hogy nem is olyan hosszú. A Városligettől Pestújhelyig megy mindössze.

De miért lesz éppen Kaptató? Egy régi vicc nyomán így képzelem:

Azt mondja a Városi Tanács egyik illetékes dolgozója:

— Ideje, hogy megváltoztassuk az Erzsébet királyné út nevét.

— Bizony ideje már — így a másik — de mire kereszteljük?

— Legyen Baross-utca.

— Az már van.

— Csakugyan. Hát akkor legyen Kaptató-utca.

Igy lett Kaptató-utca. Én azonban — mert ott lakom a közelében — fellebbezek. Vagy ha fellebbezésnek helye nincs, azt javasolom, változtassák meg a Kaptató-utca nevét. Bármire. Kérésem indokául szíveskedem felhozni, hogy a kaptató szó magyarul kapaszkodót, meredeket jelent. Az Erzsébet királyné útja nem meredek. Tökéletesen vízszintes és párhuzamos a Thököly-úttal, amellyel — mint hallom — esténként a végtelenben szokott találkozni. Kaptatónak csak olyan utcát szabad elnevezni, amely 1. meredek, vagy: 2. feltehető, hogy az elnevezés folytán meredekké válik. Minthogy a szóbanforgó útvonal tökéletesen vízszintes, Kaptatónak elnevezni egyértelmű a nagyérdemű közönség megtévesztésével.

Valamelyik nap láttam, hogy az Ersek-utca Labda-utca lett. Gondoltam, na nézd csak, milyen ügyes. Labda-utca. Igaz, az Ersek-utca sem gömbölyű, de egy utcától azt senki sem várja. Viszont van még gyerekjáték elég, jutna még az Erzsébet királyné útjának is. Legyen például Facsiga-út. Hintaló-utca is lehetne éppen. Vagy legyen egyszerűen csak Gyerekjáték-út. Ez utóbbi már csak azért is megfelelő, mert a villamos sínek miatt amúgyis mindig szétszedik.

Csak Kaptató ne legyen, nagyon szépen kérem. Kövér vagyok, nem bírom a meredeket.

(t. l.)

Egy dudari bányászjelölt kalandjai

Ismerősöm, Bittmann István bakonynánai fiatalember október 24-én jelentkezett a dudari bányában felvételre. A munkaügyi osztályhoz, majd más osztályokhoz küldték, a rendelőben is járt. Reggeltől estig elintézte a felvétellel kapcsolatos teendőket, de még hátra volt a röntgen és az orvosi vizsgálat. Vasárnap kipihente a fáradalmakat és hétfőn begyalogolt Zircre, a kórházba röntgenre. A körzeti orvost azonban nem találta meg, körjáraton volt. Azt tanácsolták neki, hogy jöjjön másnap.

Másnap ismét megtett 30 kilométert. Most már nem teljesen hiába, mert a röntgenvizsgálaton túlesett, de a körzeti orvos ismét a környéken volt, nem írhatta alá a leletet. Harmadnap a másik körzeti orvossal próbálkozott. Ez ugyancsak 22 kilométeres út volt, viszont teljesen eredménytelenül végződött. Az üzemi orvos helyettese ugyanis kijelentette, hogy neki nincs joga aláírni a felvételi lapot.

Újabb 30 kilométeres út... Ez ma esedékes... Amikor a levelet írom, Bittmann újra elindult Zircre és talán megtalálja a körzeti orvost. Ha megtalálja, akkor már csak Cseténybe kell elmennie az üzemi orvoshoz, aki a végső aláírást és az utolsó pecsétet teszi rá az iratra.

Ha nem sikerül, akkor kezdheti elölről az egészet, vagy pedig két eshetőség között választhat: 1. lemond arról, hogy Dudaron dolgozzék; 2. benevez az 1956-os olympiára távgyaloglónak.

Jószerencsét!

Lakatos Lajos,
Zirc, Sztálin-út 1.

Szék már van, kultúrotthon még nincs

Veszprém megye sümegi járásba, Bazsi községbe, a kultúrotthon részére 150 szék és egy asztal érkezett.

Bazsi községnek most már mindössze kultúrotthonra van szüksége, hogy a 150 széket és az asztalt elhelyezhesse. A kultúrotthon építéséről azonban egyelőre még szó sincs. Igaz, szerepel már a Megyei Tanács kulturális tervében, de egyelőre csak a székek és az asztal szállítását „ütemezték be", az építkezést nem.

Helyes lenne, ha a Megyei Tanács a székek rendelésével és szállításával egyidejüleg megkezdetné az építkezést is, mert félő, hogy mire a kultúrotthon felépül, a 150 szék tönkremegy.

Az asztalnak azonban örülni kell. Erélyesen rá lehet csapni, hogy többé ilyesmi ne forduljon elő.

Bazsi olvasók

A kalauz hozzászól

Az utóbbi időben sokat írnak és beszélnek a balesetmentes közlekedésről, valamint a kalauz és az utas közti jóviszony fejlesztéséről.

Kalauz vagyok a trolibuszon. Balesetről keveset mondhatok, mert a trolin automatikusan záródnak az ajtók. Ha kevés az utas, béke és szeretet honol belsejében. Mihelyt azonban tele van, forrongó katlanná változik. A leggyakoribb vita a korai elcsengetéssel kapcsolatos.

Tárgyilagos vagyok, van benne valami igazság. De figyeljük meg azt a két hölgyet, akik, — bár a kalauz jóelőre bemondta a megállók neveit — a lekvárfőzés dolgát vitatják, amig a kocsi el nem indul onnan, ahol egyikük le akart szállni. Ilyenkor persze a kalauz és a vezető a bűnös.

Most nézzük azt az utast, aki nyolc megállót utazik a kocsi hátsó részében, kivárja, míg a kocsi megtelik, nem készül a leszállásra és ha a kalauz az első ajtó felé tessékeli, rákiált: „Hogy menjek előre? Talán az utasok fejetetején?"

De mi a helyzet, amikor nincs zsúfoltság? Ilyenkor előre lehetne jutni. De az utas nem jön. Ellenben, — mielőtt a kalauz pénzbeszedő körútjában hátra jönne, — kiugrik a hátsó ajtón, markában szorongatva az ötven fillért.

Vessünk még egy pillantást arra a törzsvendégre, aki egy forintot ad, de kétforintosból szeretne visszakapni. Sajnos, sokan vannak ilyenek. Ismerős figura az az utas is, akinek én vagyok a legdrágább, legaranyosabb a világon, ha a jegyét „előre" kezelem, de ha a szabályoknak megfelelően lyukasztom ki a jegyet, megölne a szemeivel. Nem ismeretlen figura az a szórakozott utas sem, aki rendkívül nagy érdeklődéssel nézi az elsuhanó tájat és akkor sem jön zavarba, ha az ellenőr pótdíjat akar fizettetni vele. A kalauz volt a hibás, nem járt arra, nem kért jegyet!

Akadnak olyan utasok is, akik eljátszák a híres zippzáras kuplét a trolin. Persze, nem énekelnek, csak a nagytáskából kiemelik a kistáskát, a kistáskából a még kisebbet és az összes zippzárakat kinyitják, becsukják, kutatják, keresik az 50 fillért és késleltetik a kalauzt.

Még néhány szót az egyenlőtlen forgalomról. Délután 5 óra... Most ért véget az irodaidő... Százan, néha kétszázan rohanják meg a legelső beérkező kocsit a Kossuth Lajos-téri végállomáson. Csak pár percig kellene várni a következőre, de mindenki türelmetlen, pedig mindjárt indul a másik is... A Körútnál már két-három másik troli áll az első mögött, de itt is mindenki az elsővel akar utazni, — ha törik (a borda), ha szakad (a ruha). Ez a fegyelmezetlenség okozza az egyenlőtlen forgalmat...

Tárgyilagosan megállapítom, hogy az utasok túlnyomó többsége helyesen gondolkodik és jóindulatú. Én csak a kirívó eseteket említettem meg. Ha mindenki megszívlelné a fenti sorokat, akkor nemcsak a kalauzok és az utasok közti jóviszony javulna meg, hanem a közlekedés is.

Bubla Andor
trolibuszkalauz
XIV., Kerepesi-út 110.

Nadrágtartó, amely nem tart

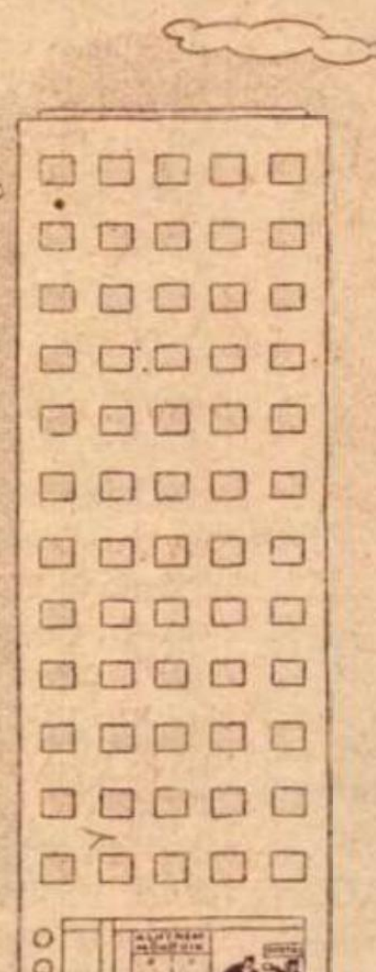
„A selejt bosszúja" című film jutot eszembe nadrágtartóm megvásárlása után. De tartsunk sorrendet... Feleségem és ismerőseim régóta figyelmeztettek, hogy lóg a nadrágom, néha rá is lépek. Elhatároztam, hogy új nadrágtartót veszek. A Fehérvári-út 24. szám alatt lévő Röltex-üzletben azt kértem az eladótól, hogy a legjobb minőségű nadrágtartót adja nekem.

Huszonhét forint 90 fillért fizettem. Amikor megláttam, hogy a nadrágtartót a Budapesti Divatcikkkészítő V. gyártotta, biztos voltam benne, hogy kitűnő minőséget kaptam, mert hiszen divatcikk nem készülhet selejtből. Örömöm azonban nem sokáig tartott, mert a nadrágtartó szabályozója állandóan elcsúszott és nadrágom még jobban lógott, mint azelőtt.

Azt kívánom, hogy a Divatcikk-készítő Vállalat meósa hordjon ilyen nadrágtartót és akkor álljon bosszút rajta a selejt, amikor a legkevésbbé szeretné.

Kálmán Ferenc,
XI., Fehérvári-út 24.

Örök kálvária

— Hiányzik a bélyegző, tessék visszamenni a tizenkettedik emeletre!

Ez aztán tilalom!

A hivatalos menetrend 5-ik oldalán a következő sorokat olvastam:

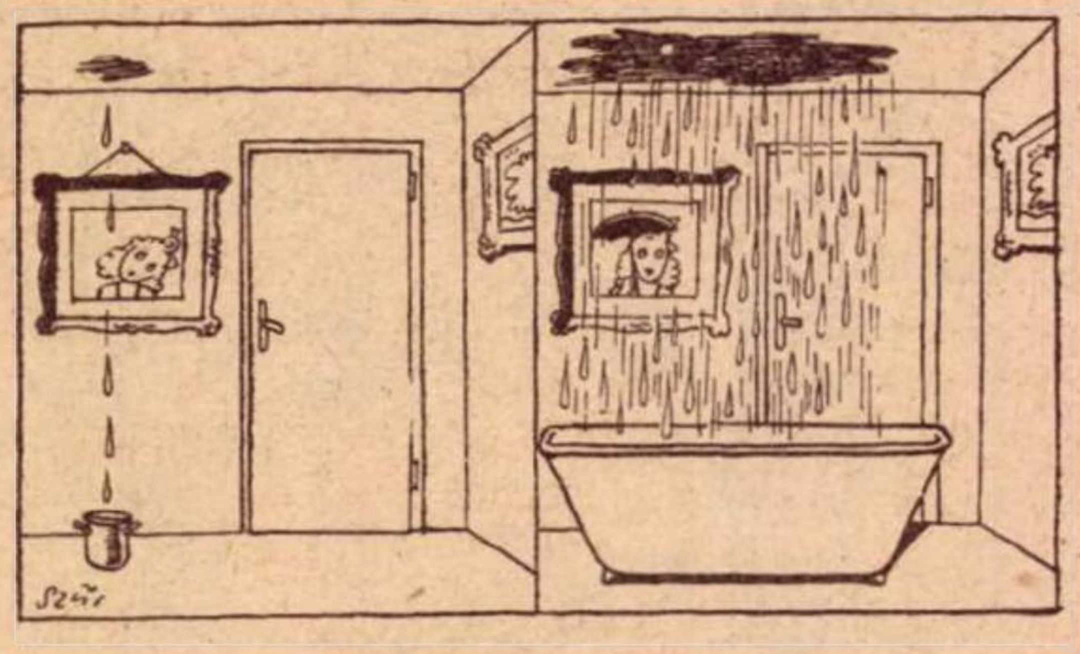
„Fel- és leszállási tilalom. Az egyes állomásokon csak fel-, illetőleg leszállás céljából megálló vonatokról való le-, illetőleg felszállás szigorúan tilos. A tilalom megszegői 36 Ft-ot tartoznak fizetni..."

Vajjon hol lehet fel- és leszállni a vonatokról?

Siklósi Andor
XIV., Erzsébet királyné-út 2/A.

Nagy különbség

A Királyhágó-tér 1. számú ház tetőzetét a KIK „megjavította".

Tetőjavítás előtt... Tetőjavítás után...

Tea a Délibáb-eszpresszóban

Nagyon szeretem a teát és gyakran eszpresszóban is rendelek kedvenc italomból. Legutóbb a Lenin-körúti Délibáb-eszpresszóban akartam teát inni.

— Citromos teát kérek — szólítam a felszolgálónőnek.

— Citromunk véletlenül nincs, — hangzott a válasz.

— Sebaj, akkor üresen kérem a teát.

— Azt már nem! — hangzott a furcsa válasz. — Ilyen nincs...

— Hogyan, nincs teájuk?

— Hogyne lenne, de üresen nem adjuk, csak rummal. Felsőbb szerveink megtiltották, hogy rum nélkül adjuk a teát.

Nem kaptam... Kénytelen

voltam tudomásul venni, hogy bizonyos „felsőbb szervek" határozottan ragaszkodnak ahhoz, hogy rumot is fogyasszak a teához, ellenkező esetben „büntetésből" nem kapok teát.

Ezután átmentem a szemben lévő „Zsuzsi"-eszpresszóba. Kicsit bátortalanul kértem teát, minden nélkül, — de kaptam! Nem hivatkoztak „felsőbb szervekre", nem csodálkoztak azon, hogy rum nélkül szeretem inni a teát.

Miért szigorúbbak a „felsőbb szervek" a Délibábhoz, mint a Zsuzsihoz?

Fenyves Imre
XIII., Pozsonyi-út 4.

Ludas Matyi elintézte

A putnoki sütőüzemmel kapcsolatos panaszt kivizsgáltuk. Intézkedés történt, hogy a tisztaságra jobban ügyeljenek. Tekintettel arra, hogy a telep felügyelője a figyelmeztetés ellenére sem hajtotta végre a rendelkezést, leváltották. Az üzemet tataroztatják és öltözőről, fürdőről is gondoskodnak.

Borsod-Abaúj-Zemplénmegye Tanácsa VB
XV. Élelmiszeripari Oszt.

A sakk-órákkal kapcsolatban közöljük, hogy sikerült a kereskedelem részére megfelelő mennyiségű külföldi sakk-órát biztosítani. Már minden Óra- és Ékszerboltban kapható sakkóra.

Budapesti Kultúrcikk
Kiskeresk. V.

Nem könnyű a szarvasvadász dolga...

A Földművelésügyi Minisztérium 2/1953. (IX. hó 9.) szám alatt rendeletet közöl az 1953—54 évi vadászati idény és tilalmi idők megállapításával kapcsolatban. A rendelet 2. paragrafusát többször is átolvastuk, de nem értettük meg. Igy hangzik: „2. §.

(3). Szarvasra szeptember hó 1. napjától október hó 15. napjáig és január hó 1. napjától február hó 15. napjáig azzal a korlátozással lehet vadászni, hogy minden vadászterületen az összkilövési tervben megállapított számú és nemű, valamint minőségű (golyóraérett vagy selejt) szarvas lőhető a tervben meghatározott időszaki ütemezés szerint. E bekezdés rendelkezései szempontjából a sebzett vadat elejtettnek kell tekinteni."

A hivatalos lap, amelyben a rendelet megjelent, elfelejtett magyarázatot közölni a 2. szakaszhoz. Ezt igyekszünk pótolni. Szerintünk a vadászok csak akkor tudnak eleget tenni a rendelkezésnek, ha a szarvasok a rendelet hatálybalépésétől számított 8 napon belül osztályozó bizottság előtt megjelennek, mert csak így lehet eldönteni, hogy melyik szarvas érett golyóra és melyik szarvas selejt. Azt a szarvast, amelyet golyóraérettnek minősítenek, táblával kell ellátni „Golyóraérett" felírással. A selejt-szarvasokra ugyanilyen nagyságú selejt-táblát kell aggatni.

Sok gondot okoz a rendelet 4. bekezdése is, mely szerint a selejtként lőtt szarvasbika agancsát az elejtéstől számított két héten belül az illetékes szerveknek be kell mutatni. Tekintettel ugyanis arra, hogy a sebzett vadat a 3. bekezdés utolsó mondata értelmében elejtettnek kell tekinteni, a sebesült szarvast

ki kell oktatni, hogy abban az esetben, ha két héten túl gyógyuló sebet kapott, agancsát postán küldje be az illetékeseknek. Azt javasoljuk, hogy abban az esetben, ha a szarvasok nem tesznek eleget ennek a rendelkezésnek, akkor büntetésből a beütemezett időn kívül is lelőhetők legyenek.

Bánkövi Imre
és Lakos Frigyes,
II., Keleti K.-u. 18.

DEVECSERI GÁBOR:

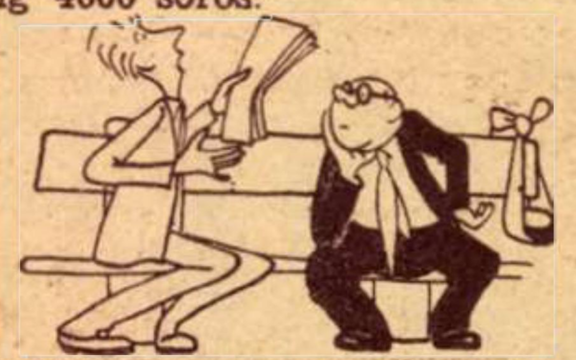
IRODALMI GYERMEKMESE felnőtteknek

Tudjátok-e kisgyerekek,
milyen ló a bíráló?
Nálunk az egy olyan ember
(nem is egyszer),
ki nem mondja:
„rossz" vagy „jó";
van neki egy külön testes
szótára,
azzal járkál reggel-este,
azt veszi a hátára.
Benne vannak a saját
szavai,
kibontja a batyuját:
itt van, ni!

„Nincs kizárva",
„Kétségtelen",
„Nem tagadom",
„Nem helytelen",
„Előrelép-elmarad",
„Eltakar, de felmutat",
„Egyrészt-másrészt",
„Igen — nem",
és „a maga nemében",
„Lehetséges", „Úgy tetszik",
„Alkalmas rá", ‚Törekszik",
„Így véljük",
„Úgy gondoljuk" —
s más eféle „lyük" és „lyuk",
amelybe
belebúvik őkelme,
ha egy faragatlan fickó
hozzá így szól:
„Hé, legényke!
Mi önnek a véleménye?!"

Történt egyszer,
hogy egy ilyen batyus-ember
napsütésben, fényes délben
gyanútlanul ballagott
és legott
egy költővel,
egy termékeny
dalnokkal találkozott.
Cingár ember volt a költő,
haja hosszú,
szőke volt.
Hogy meglátta a bírálót,
megörült;
így
szónokolt:
„Jaj de jó, hogy találkoztunk.
Itt egy vers.
Lehet, hogy még kicsit nyers.
Nem tudom, mit véljek róla,
pusztán annyi bizonyos,
hogy remekmű, mert én írtam.
Hallgassa meg:
alig 4000 soros."

Senkitől meg nem zavartan
padra ültek egy zöld parkban;
s olvasott is,
körülöttük
játszottak a gyerekek —
baj nélkül a végére ért,
csak egy kicsit berekedt.
Azután meg
a szemét,
mint ahogyan
kutya pillant szerteszét,
ha neszét
kerti kisajtó-nyitásnak
vagy közelgő
lépéseknek vette,
a másiknak hol szemére
hol pedig az
ajkára vetette.

Amazt pedig
úgyis nyomta már a zsakja:
következik
kibontása.
Így gondolta.
Leoldotta, kibontotta
s véleményét így mormolta:

„Nincs kizárva",
„Kétségtelen",
„Nem tagadom",
„Nem helytelen",
„Előrelép — elmarad",
„Eltakar, de felmutat",
„Egyrészt-másrészt",
„Igen-nem",
és „a maga nemében",
„Lehetséges", „Úgy tetszik",
„Alkalmas rá", „Törekszik",
„Így véljük",
„Úgy gondoljuk",
„Fontolgatva fontoljuk".

Láttatok-e
megáradott patakot,
mely ezüstös
habjaival befutott
a mély völgybe, — vagy virágot,
melyet a féreg kirágott,
vagy akár
madarat, mely a kopár
hegyoromról csíp fel gyíkot? —

nohát: a mi költőnk
egyikhez sem hasonlított.

Hanem inkább
egy költőhöz, ki csalódott,
mert a verse
oktalanul olvasódott:
nem csoda, hogy leseperte
kéziratát a zöld padról
s a bírálót, ki nem bírált,
jobbról-balról
istenesen képenverte.

De mert ő, mint minden költő,
udvarias ember,
gondolt rá, hogy a legtöbbre
jutunk türelemmel:
ennek legjobb a hatása.
Meghajolt hát és utána-
ordított:
„Jónapot!
A viszontlátásra!"

Ment a bíráló tovább,
vitte duzzadt batyuját,
csak egy kicsit nyögve;
de alig tett négy-öt lépést,
sántítva, pöfögve,
búsan és kövéren,
egy már délutánt mutató
nagy utcai óra
tövében
ráakadt
egy regényíróra.

Tudjátok, mi a regény:
olyan könyv,
amelyik
kezdődik az elején,
de végével nem ér véget,
mindig jöhet hozzá mégegy
folytatás,
nem vitás,
mert a regényíró feje
folyton termő televény.

Nohát ez a regényíró
mindezt tudta
bölcsen.
Ezért, hogy szavamat
szavamba ne
öltsem,
elárulom: nem tervezi,
hogy a művét
valaha is
befejezi:
csak éppen
sétálgatni hozta kicsit,
hogy megtöltse igazzal,
ezzel, azzal, amazzal;
jól megnézett minden kocsit,
még a gyalogjárókat is,
figyelte a léptöket;
így ballagott,
hóna alatt két kötet.

„Ez itten a kéziratom,
kétszer hatszáz oldal,
— köszöntötte a bírálót
vállhozrántott tollal. —
Jó, hogy sorsa erreveti
így
a munka
lázában.
Jöjjön kérem,
üljünk le a Művészeti
Szövetségek Házában.
Ott már úgyis megrendeltem
ebédemet jó korán;
amíg hozzák,
lesz rá bőven ideje
elolvasni mindakettőt.
Szaporán
fogjon hozzá,
ez még csak az eleje;
de azért csak ítéljen.
Ne féljen,
ha ezt vagy azt
hiányolná,
a negyvennegyedik kötet
hamarosan
választ ad rá."

Leültek,
olvastak,
szép csillagos
este lett.
A bírálót
a regény
érdekelte
módfelett.
Annyira, hogy ítélkezni
vágyik, visszafojtani
már nem tudja: zsákját kezdi
oldani és bontani;
s az író még deklamált, de
ő szavába vágott:
zsákot bontott, nekirontott,
előszedte, ráöntötte
ezt az igazságot:
„Nincs kizárva",
„Kétségtelen",
„Nem tagadom",
„Nem helytelen",
„Előrelép — elmarad",
„Eltakar, de felmutat",
„Egyrészt-másrészt",
„Igen-nem",
és „a maga nemében",
„Lehetséges", „Úgy tetszik",
„Alkalmas rá", „Törekszik",
„Így véljük",
„Úgy gondoljuk",
„Fontolgatva fontoljuk".
„Éber szemmel, figyelemmel
végesvégig horkoljuk."

Ha a lenge-
versű költő nem volt gyenge,
most kiderült
(asztalukhoz
nem hoztak levest még)
egy-kettőre, hogy az író
izmosabb tehetség;
mert míg testét
a düh rázta
és homlokán
harag okán
sokasodott a barázda,
lelke hánykolódó mélyét,
titkon változó kedélyét
íly elemző
szónoklattal magyarázta:
„Szedte-vette,
teringette,
mennydörgette!"
S a bírálót iszonyúan
eldöngette.

Kitárult a kapu,
támolyogva ment ki
a bíráló,
arra gondolt:
őt nem érti senki.
Villanyfényben úszó utcán
emberek siettek,
vagy álltak, csevegtek.
Rájuknézett s ezt dünnyögte
búsan:
„Könnyű nektek!
Könnyű nekik, rájuk
nem jár a rúd, ezért aztán
folyton jár a szájuk.
Nekem már elég volt."

Ne csodáljuk,
mert ilyen szép utca láttán
sem vidul föl, kinek hátán
túlsok már a kék folt.

Nehéz volt a szíve tája.
Ezzel szemben
fájt a szája, meg a mája,
nemkülönben
nagyon fájt a lapockája.
Mégis, mégis
akad azért könnyebbség is
— így gondolta, amikor
befogadta őt, miként
sebzett vadat a bokor,
egy színházi épület.
„Itt vár rám az enyhület" —
mondta s szinte megjött kedve,
hogy zsölyébe terpeszkedve
a színpadra
nyitott szemet, tárt fület.

Nem szándékom
e mesét
mint a rétest
teregetni szerteszét,
húzva-halasztva,
köntörfalazva,
nem célom ez semmiképp;
hiszen elfog a csömör,
ha a beszéd nem tömör;
sokkal jobb, ha egyenesen
előre fut, célra tör:
ezért arról nem beszélek,
milyen volt a dráma;
fontosabb az, hogy magas volt
szereplői száma:

S éppen ebből kélt a baj:

mert mikor a függöny zárult,
lett nagy mozgás, nagy zsivaj,
mind a bírálóhoz járult,
körülállták,
útját zárták,
ítélkező szavát várták.
S őt, bár fájt már
minden tagja,
mégsem vitte rá a lelke,
hogy kérésük megtagadja.
Leemelte
duzzadt zsákját,
kitakarta,
s véleményét így hadarta:
„Nincs kizárva",
„Kétségtelen",
„Nem tagadom",
„Nem helytelen",
„Előrelép — elmarad",
„Eltakar, de felmutat",
„Egyrészt-másrészt",
„Igen-nem",
és „a maga nemében",
„Lehetséges", „Úgy tetszik",
„Alkalmas rá", „Törekszik",
„Így véljük",
„Úgy gondoljuk",
„Semmitől meg nem riadva
élvezetes rejtvényt adva
világosan mormoljuk."

Hallgass, Múzsa!
Ne tovább!
Takard el a szemedet!
Legyen benned
legalább
könyörülő szeretet;
ne kívánd, hogy sorra
mind elmondjam: a szerzőtől,
színésztől és színésznőtől,
főbb művésztől s mellékestől,
fodrásztól és kellékestől,
mit szenvedett orra,
mit szenvedett nyaka, háta,
hogy' lett füléből saláta

s hogyan hordta el magát a
hátsó ajtón lopva —
legyen elég az, hogy kába
fővel tért meg otthonába,
fogvacogva bújt az ágyba

Kultur-front

s úgy érezte: zsibbadt lába
sehová sem viszi többé
a virányos föld felett,
hacsak nem a mennyországba.

S így is lett.
Mert alig telt néhány
perc, s már látta is:
fehér felhősétány
fényes égbe visz
s e sétányon baktat ő,
tűnik lent a tó, a város,
völgyi rét és hegytető
s a sugáros
égi kapu már-már tárul,
a távolság nincs egy méter...
Hanem ekkor jön Szent Péter.
Megismerni
pénzügyőr ruházatárul.

„Hé, ott maga, kicsoda?
Mért oly nagy a batyuja?
Ha meg nem áll,
lesz itt tánc!"
— ezt kiáltja
Péter bátya,
a zord mennyei finánc.

A kritikus megáll,
reszketeg és halvány.
„Hiszen ez az," — mondja sírva,
majdnem saját hangján.
„Ez az, kérem, ez a zsák itt,
mely húsomba vágott,
ezért hagytam ott oly korán
az árnyékvilágot."

„„No, mutassa!
Bontsa fel!"
„Tessék..."
Nézi Péter bátya
s turkál benne kissé, hátha
valamilyen kincsre lel;
de már negyedét-felét
látva, csóválja fejét:
„Hisz ez csupa vicik-vacak,
csupa értéktelen kacat;
erre kutya sem tart számot.
Ön nem fizet vámot.
Bemehet."
S iszákostul betuszkolja
a mennyekbe...
Meglehet,
hogy ott nagyon jó a dolga;
de azért én jobb helyet
könnyűszerrel képzelek,
mint, hol őt tűrik sokáig,
pedig hát egész idáig
vissza még nem érkezett.

De úgy látom:
van értelme,
hogy őkelme
ottfönnrekedt,
tanulhatunk
s talán nem is keveset,
abból, hogy ez a különös
eset vele megesett,
mert azóta idelenn
hogyha nem is mindig látjuk,
de legalább megkívánjuk,
hogy legyen
a korsónak füle, csőre,
az orsónak rúdja, szála,
sült malacnak piros bőre,
trombitásnak trombitája,
hegedűsnek hegedűje,
varrónőnek hegyes tűje,
völgynek mélye, hegynek orma,
a kéménynek füstje, korma,
holdvilágnak méla fénye,
menyasszonynak vőlegénye,
— s kritikusnak véleménye.

A „Fejlődés" ASZTALOS KTSZ-ben

Vasvári Mikes RIPORTJA

Tudják, hogy mi az a sprocni, meg az, hogy rükvandolás? Nem kell megijedni, nem tizenhatéven felüli szavak ezek, hanem asztaloskifejezések, amelyek még a k. u. k. monarchiából maradtak ránk, a Schneider Fáni nótájával egyetemben. A sprocni kötést jelent, vagyis azt a karikát, amely összefogja a széklábakat, a rükvandolást meg akkor csinálják, amikor elkészítik a szekrény hátsó oldalát.

De én sem voltam mindig ilyen járatos az asztalos szakmában. Ezeket a szavakat akkor tanultam, amikor kinn jártam a szövetkezetben.

Zsolnai elvtárs, a szövetkezet vezetője elmondotta, hogy jelenleg éppen ebédlőszekrényeket készítenek. Megnéztünk egy ilyen ebédlőszekrényt. Gyönyörű munka: nagy szeretettel dolgoznak rajta. De híre is van a magyar kisipari bútoroknak külföldön, alig győzik az exportot.

Persze panaszuk is van. Például itt van mindjárt az enyvkérdés. Olyan enyvet kapnak, amivel mindent lehet csinálni: labdázni, gurigázni, meg mindent, csak ragasztani nem. Pedig az enyvnek, hogy finoman fejezzem ki magam, ez volna a funkciója. Meg aztán itt van a pince-kálvária. Ezt érdemes meghallgatni:

A szövetkezetnek kellett egy furnér-raktár. Találtak is egy üres pincét, amelyről egy-két felvilágosult pincebogáron kívül, senkisem tudott. A szövetkezet nem akart szabálytalanul eljárni, elmentek engedélyt kérni a tanácstól. Ezzel aztán el is kezdődött a kálvária, mert mihelyt az illetékesek tudomást szereztek a pincéről, rögtön kijelentették, hogy engedélyt kell beszerezni a KECS-től, (Közületeket Elhelyező Csoport) a KISZÖV-től, az OKISZ-tól, a házkezelőségtől, satöbbi. Még a Zöldség- és Gyümölcsforgalmi Igazgatóságtól is. Azon csodálkozom, hogy az isaszegi Műjég- és Műhógyártó Vállalattól nem kellett engedélyt kérni, pedig *ők sem tudtak* a pincéről, *és nekik sem kellett*. Végül aztán ideiglenesen megkapták a helyiséget.

A panaszok meghallgatása után végigmentem az üzemen, éppúgy, ahogy a beérkezett fenyőfa végigmegy, azzal a különbséggel, hogy belőlem nem lett bútor. (Legfeljebb majd öregbútor leszek a háznál nagypapa koromban.) Megnéztük, hogyan szabdalják fel a fatörzseket, amelyeket aztán lemezekké fűrészelnek szét, láttuk, hogyan gyalulnak, enyveznek, hogyan állítják össze az ebédlőszekrényeket és, hogyan rúgnak kapura... Bocsánat, ez már nem tartozik a bútorkészítési folyamathoz, ezzel ebédidőben szórakoztak az udvaron a jókedvű asztalosok.

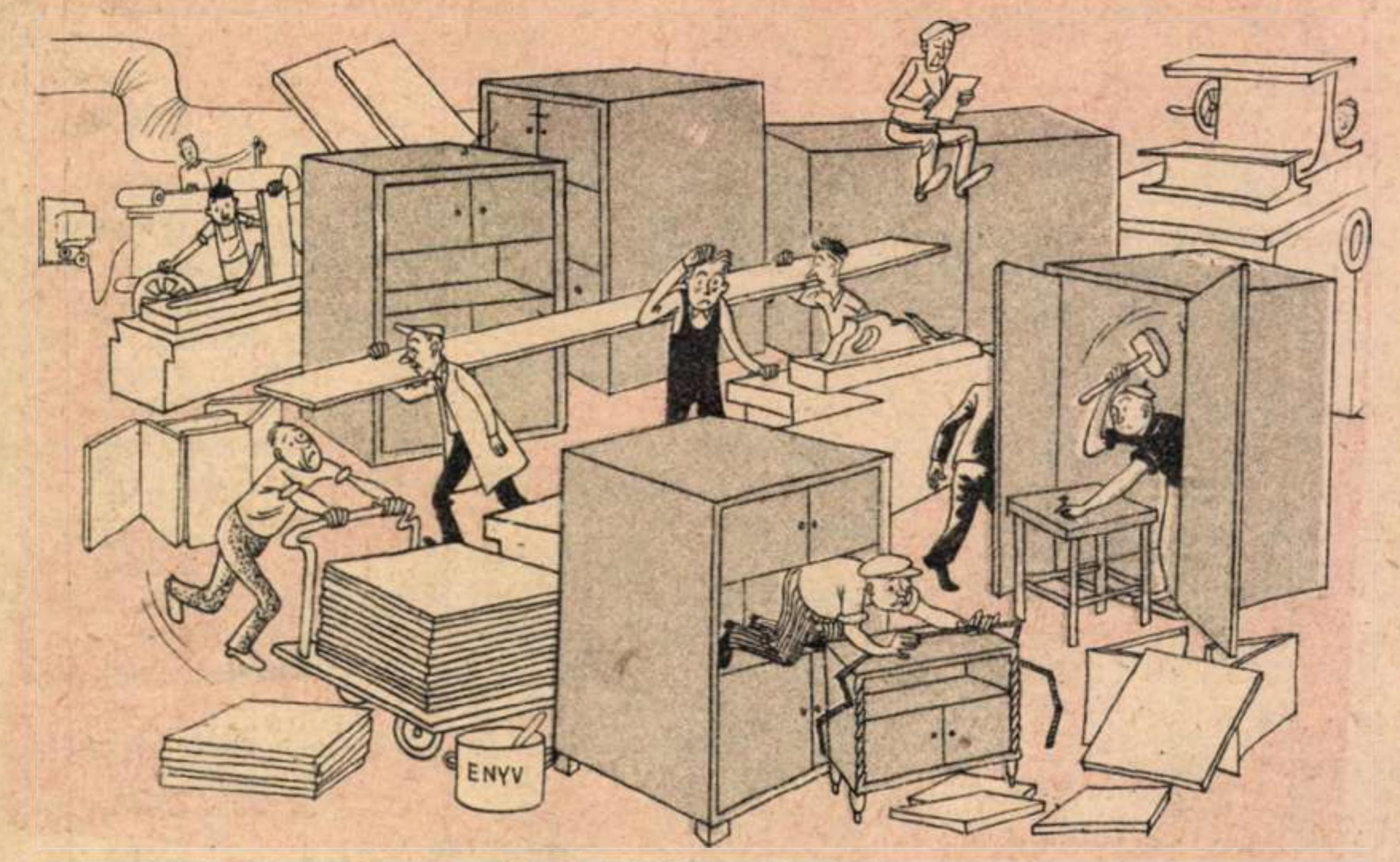
Mindent láttunk és mindent megértettünk. Amikor a feleségemnek otthon elmeséltem, hogy milyen szép bútorokat láttam, rögtön megjegyezte: „Spórolnod kellene fiam, akkor mi is vennénk ilyen szép bútorokat." Még jó, hogy nem a darugyárban voltam riporton. Most spórolnom kellene egy darura.

Tükörfényesre politúrozzák a bútorokat

(Avagy: régi mese új változatban)

Gonosz királynő: Székem, székem, mondd meg nékem, ki a legszebb a világon...

Raktár híján a műhelyben állnak a kész bútorok is... Néha olyan nagy a felfordulás emiatt, hogy nem egy egyszerű szövetkezeti asztalos, de a magasságos úristen se ismerné ki magát...

Ha „kirug" az ajtó, hibás a bútor

Minőségi ellenőr: Jaj, megrúgott!... Lónak esetleg megfelel, de a minőségi követelményeknek nem!

Speciális üzemi konyha!

Megszokott látvány ez minden asztalosműhelyben. A dolgozók az enyvfőző kályhán melegítik a hazulról hozott ebédjüket.

A HAJÓSISKOLÁban

Tanulás szárazon és vízen

Budapesten, a szélesség ilyen, a hosszúság olyan és a bosszúság 84-ik lépcsőfokán, a Vigadó-utca 2., IV. emeletén van a MESZHART hajósiskolája. Bosszúságról azért írunk, mert a lift nem működik.

Nyolcvanhat diák tanul ebben az iskolában: vizsgázott hajósgépész lesz belőlük. Többek között a gőzgépekről, a motoros hajók szerkezetéről, folyamrendészetről, hőtechnikáról, hajóépítésről és karbantartásról tanulnak a növendékek. Végighallgattunk egy órát, igyekeztünk odafigyelni, amikor a gőzelméletről beszéltek, de az óra végén halvány gőzünk sem volt a dologról, ellentétben a diákokkal, akik remekül készültek gőzkazánból...

A gépészjelöltek két évig tanulnak az iskolában. Egyrészük motoroshajóra, nagyobbik felük gőzhajóra kerül gépésznek. Nyáron már annyira elkészültek a tananyaggal, hogy — akárcsak a hajókat, amelyekről tanultak, — őket is vízrebocsáthatták. Folyami és tengeri hajókon gyakorlatoztak és megismerkedtek a műszerekkel, sőt a tengeribetegséggel is.

Azok, akik a tengeren voltak, beszélnek a nagy tengerjáró gőzösökről, afrikai élményeikről, tengersok tengeri kalandjukról. A földrajzórán, amikor Algirról vagy Alexandriáról van szó, büszkén jegyzik meg, hogy ők bizony közelről látták a tananyagot...

Minden jel arra mutat, hogy a növendékek egyike sem fut majd zátonyra a vizsgán. Akik nagy gonddal és nagy lelkesedéssel tanítják, nevelik őket, majd a II. tanév végén, 1954 nyarán megállapíthatják: 68 kiváló hajógépész a láthatáron...

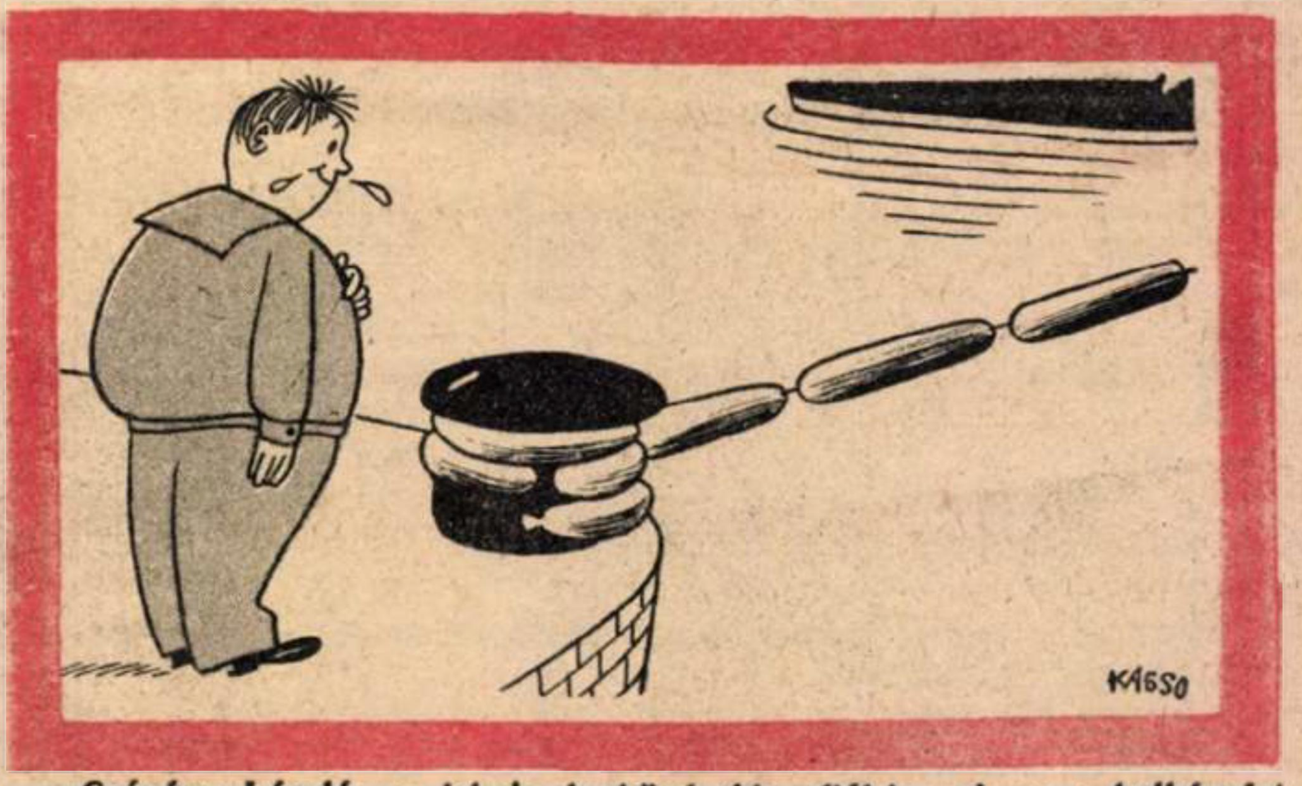
(palásti)

A növendékek legnagyobb része kitűnően tanul. Sokan már az 1954. februári tervüknél tartanak a tananyagban...

A nyári gyakorlaton „megkeresztelték" azokat, akik először utaztak tengeri hajón. Ez a diák két deci bort ivott tisztán az ebédhez, utána két vödör vizet kapott. Kijelentette, hogy ezt a fröccsöt nem szereti...

Csépány László, az iskola legkövérebb diákja rajong a kolbászért. Vágyálma: hej, ha a hajókötél is kolbászból lenne...

A hajóiskola nevelője: Könnyű magának kartársnő! Csak egy csintalan gyerekkel kell foglalkoznia, nekem bezzeg negyvennel...

LUDAS MATYI. — Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA. — Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ. — A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon: 222-271, 221-293. — Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon: 221-285. — Terjeszti: Posta Központi Hírlap Iroda O. V. Előfizetés, személyes ügyfélszolgálat: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183-022, 180-850. — Budapesti Szikra Nyomda, V., Honvéd-u. 10. — Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Példányszám: 275.000